

PANKROTIPROTSESSID

Segajad ei lase kakaoäril jalgele tõusta

Kakaoubadega äri ajava Nord Cocoa ja Keila Veskite suuromaanik **Arkadi Gorlatš** ütles, et investoriga on tal müügitehing juba kokku lepitud. Samas on pankrotiasi algatatud juba mõlema firma suhtes. ▶ 6-7

LUKSUSMAKS

Pürotehnika müüjad: see on absurdne maks

Varsti võib olla veel üks põhjus Lätti sõita, ütlevad ilutulestiku müüjad kavandatava pürotehnika luksusmaksu kohta. Signaalraketi põhjustatud Nurmiko aiandi õnnetust kasutatakse nende sõnul praegu lihtsalt ära. ▶ 8-9

INVESTOR

Aksionäril pole põhjust hirmu tunda

Kuna Tallinna elanikkond suureneb, siis ka vett tarbitakse üha rohkem, on Tallinna Vee investori ettevõtte tuleviku suhtes rahulikud. Tallinna Vee müügituulu näitas eelmise aasta viimases kvartalis kerget kasvu. ▶ 14-15

PÄEVA TEGIJA

Riik koondab ettevõtjale teenused ühte kohta

Tulevikus saab eesti.ee portaalist majandusministeeriumi kinnitused ettevõtja jaoks keske infoallikas ja koht, kust kõik riigi pakutavad teenused on kättesaadavad. "Oluline on, et ettevõtja leiaks kiiresti kõik riigi pakutavad teenused ühest keskkonnast, sõltumata sellest, kes teenuseid pakub. Teenuse kasutajale peab olukord muutuma lihtsamaks ja selgemaks," lausus ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister **Rene Tammist**. Ühtse veebivärava loomine otsustati eelmisel aastal valitsuses heaks kiidetud ettevõtluse ja innovatsiooni valdkonna töhustamiskavas.

Ärip30v

Ausalt ja kartmatult

Esmaspäev, 28. jaanuar 2019
nr 18 (6084) 3,90 eurot

EUR/USD
1,141 ▲

USD/EUR
0,876 ▼

EUR/SEK
10,321 ▲

EUR/RUB
75,217 ▲

Nord Pool
51,86 ▲

Euribor
-0,237

INVESTEERIMINE

Kurikuulus portaal hullutab Eesti noori

Vastuolulise mainega USA valuutakauplemiskoolitaja iMarketsLive värbab ka Eestis noori. Äripäeva uurimuse peale hakkasid nende tegevuse vastu huvi tundma ka finantsinspeksioon ja politsei.

▶ 4-5, 13

Swipe Trades
IML USERNAME

TÄNA ÄRIPÄEVA RAADIOS

Uus kahtlane
rahaskeem

7.00-10.00 "Hommikuprogramm". Juttu tuleb püramiidivõtetest investeerimisalal ja jagamismajanduse tungimisest kinnisvaraärisse. Stuudios räägivad püramiidskeemist meie kaaneloo autor Liina Laks ning kinnisvaraärist Technopolis Ülemiste juhatuse esimees Gert Jostov. Neid ja muid teemasid aitavad kuulajateni tuua Liis Amor ja Meelis Mandel.

11.00-12.00 "Kuum tool". Viimase nädala kuuma teemade üle debateerivad Vabaerakonna liige Andres Herkel, Eestimaa Roheliste juht Züleyxa Izmailova ja Isamaa liige Mart Luik. Saadet juhib Aivar Hundimägi.

13.00-14.00 "Tööstusuudised eetris". Keskendume tootearendusvõistlusele Formula Student ehk tudengivormelile. Saates on külas elektrivormeli meeskonna kapten Rico Jaanipere ja isejuhtiva vormeli meeskonna kapten Martin Ploom. Saadet juhib Harro Puusild.

15.00-16.00 "Lavajutud". Puidusektori muredest ja rõõmudest kõneldi konverentsil "Puidutööstuse äriplaan 2019", mille kahte ettekannet saates kuulete.

► Äripäeva raadiot saab kuulata Tallinnas ja Harjumaal sagedusel **92,4 MHz** ning igal pool mujal Äripäeva veebi kaudu.

Häid majandusmõtteid hoiab liinil Tallink!

LÜHIDALT

Enim võltsitakse 50euroseid

2018. aasta teisel poolel kõrvaldati maailmas ringlusest ligikaudu 262 000 võltsitud europangatähte, teatas Eesti Pank. Kõrvaldatud pangatähtede arv vähenes aasta esimese poolega 13,0% ja oli 27,8% väiksem kui 2017. aasta teisel poolel.

Endiselt võtsiti kõige enam 20- ja 50euroseid pangatähti, kokku moodustasid need üle 80% kõigist võltsitud pangatähtedest.

Eestis avastati 2018. aasta teisel poolel 248 võltsitud europangatähte, mida on 911 kupüüri vähem kui aasta esimesel poolel. Võltsitud euromünte avastati 26 korral.

TIPPKOHTUMINE

Davosis
otsiti
süüdlast

Brexit ja USA-Hiina kaubandussõda, globaliseerumisvastased hoiakud, naftatööstuse halb maine – põhjuseid, mille kohta maailma ärieliit Davosi majandusfoorumil rahulolematust väljendas, oli rohkelt.

KRISTJAN PRUUL
kristjan.pruul@aripaev.ee

Äripäev

Paljud suuremate riikide juhid tänavu kohtumisele ei jõudnud, vaid võitlesid kodus kriisidega, mida kõiki saab üht- või teistpidi seostada globaliseerumisel tekkinud pragudega. Emmanuel Macronil on helkurvestide kriis, Theresa Mayl Brexit, Trumpil Hiina.

Euroopa Liidust oli riigipäid kohal terve paneelitäis, aga needki läksid omavahel riidu, kirjutas Bloomberg. Hollandi peaminister Mark Rutte kurtis, et Euroopa Liit ei karista Itaaliat ja et Ida-Euroopa ei näita välja solidaarsust, Poola peaminister Morawiecki küsis, millisest solidaarusest saab rääkida Euroopas, kus Holland ja Iirimaa käituvad nagu maksuparadiisid. Saal oli täis ettevõtjaid, kes on Hollandi ja liri skeemidest võitnud või praegugi võidavad.

Financial Times märkis, et meeleolu olid kõigil tume, suurettevõtjad tunnistasid, et konkreetset nende ettevõtet või sektorit

▲ Hiina asepresident Wang Qishan polnud rahul paljude riikide proteksionistliku hoiakuga.

FOTO: EPA

polegi häda midagi, aga makrotasandil anavad oodatavad kriisid ja üldine majanduse jahtumine märku võimalikest probleemidest. Esimene tähelepanuväärsem tähtsust on juba märtsis: kuu algul peavad lahenduse leidma läbirääkimised Hiinaga ja kuu lõpus on Brexiti tähtaeg.

Lootus ei ole küll täielikult kustunud ning valitsema jäi arvamus, et Suurbritannia ilma leppeta Euroopa Liidust lahkumist suudetakse vältida ja et ärisektor pidurdab

NORDEA RAHAPESU

Browder võib otsida abi Ameerikast

Hermitage Capital Managementi üks asutaja Bill Browder, kes on viimased kümme aastat pühendanud asitõendite kogumisele Euroopa pankades toimunud rahapesu kohta, ütles, et kui Euroopas uurimine ei edene, viib ta asja USASSE.

Browderi kogutud asitõendid on mänginud suurt rolli Danske Banki rahapesu asjas, mida nüüd uuritakse ametlikult Taanis, Eestis ja USAs, ning ka investorid valmistuvad kohtuasjadeks, mis võivad pangale tähendada miljardite dollari suuruseid trahve. Kuna sel

suunal asjad liiguvad, on Browder nihutanud fookuse Nordea peale, kus ta kahtlustab umbes 400 miljoni dollari musta raha liikumist.

"Seda peab veel uurima, kuhu see raha täpsemalt läks," vahendas Browderi sõnu Nordea kohta Bloomberg. "On vaja ainult, et riigid asja käsile võtaks, ja näeme edusamme. Ühel või teisel viisil peame teada saama, kuhu see raha läks. Muidu on need inimesed oma kuritegudega puhtalt pääsenud."

Browderi esitatud materjale Nordea kohta vaatavad praegu

üle Soome uurijad, kuid ametlikku juurdlust ei ole veel alustatud. Taani veel mõtleb, Rootsi on teatanud, et uurimist ei algatata.

Raha jäljed

Kui Põhjala riigid ei algata Nordea vastu uurimist, kavatseb Browder pöörduda USA poole. Sealt saab ta enda sõnul kindlasti abi Nordea korrespondentpankade kaudu, et näha raha liikumist. Samal viisil on Browder varemgi leidnud osa liikunud mustast rahast, mis läbis New Yorgi korrespondentpan-

ku, rääkis ta. "Me ei ole veel vastu seina jooksnud," rõhutas ta.

Nordea riskijuht Julie Galbo ütles, et kui Browder leiab uut infot, on neil hea meel seda näha. Ta lisas, et Nordea vahetab infot ainult ametivõimudega.

Jaanuaris teatas Browder, et tal, et ka Prantsusmaa võib alustada uurimist Danske asjas. Teade ajas börsi paanikasse, aga mingit erilist uudist vähemalt investorite meelest tegelikult polnud. Browder vastas, et teda börsidel toimuv ei huvita, teda huvitab, et õiglus jalule seataks.

ÄRIPÄEV.EE

NÜÜD KA MEESKONNAKOOLITUSED!

www.360.ee

USA presidenti tülis Hiinaga. Kohal oli ka George Soros, kes ründas hoopis Hiinat ja teatas, et repressiivsete riikide areng tehiskultuuri vallas on surmaoht kogu tsivilisatsioonile. Ta oli ka ainus, kes Trumpi kaubandussõda Hiinaga tunnustas ja nõudis, et USA mõtleks välja vastulöögi Hiina uue Siiditee projekti vastu.

Hiina asepresident Wang Qishan kurtis jälle, et teiste riikide proteksionism ja populism on ohu märgid, aga kinnitas sa-

mas, et Hiina majanduskasvu tabanud raskused on ajutised.

Naftasektor mures

Naftasektoril oli Davosis oma kohtumine, nemad olid sunnitud tunnistama, et sektori maine on maailmas ikka väga madal. Lahenduseks pakkus OPECi peasekretär Mohammed Barkindo välja, et tõsta tuleks kasumlikkust ning panustada rohkem avalikesse suhetesse, kirjutas Reuters.

RÕIVAMÜÜK

Baltika vähendab äri Ida-Euroopas

Raskuste tõttu Ukrainas ja Valgevenes lõpetab Baltika enne tähtaega frantsiisilepingu seadete partneritega, teatas ettevõtte börsile.

Ukraina, Valgevene ja Venemaa keerulise majandusliku ja poliitilise olukorra tõttu on sealsetel turgudel Baltika frantsiisipartnerite müügi- ja teenindusmaht ning maksevõime oluliselt vähenenud. Seetõttu lõpetab Baltika selle aasta esimeses kvartalis enne tähtaega frantsiisilepingu Valgevene ja Ukraina partneritega. Koostööd Venemaa frantsiisipartneriga Baltika jätkab, kuid vähendatud mahus.

Ukraina frantsiisipartneriga Baltika Retail Ukraina Ltd sõlmiti leping 2014. aastal ning Valgevene frantsiisipartneriga

1,2

miljoni eurose allahindluse reservi moodustab Baltika raskuste tõttu Ida-Euroopas.

Valanga OOO 2013. aastal. Ukraina ebastabiilse majanduskeskkonna ja 2018. aasta novembris väljakuulutatud sõjaseisukorra tõttu on sealne müügi- ja teenindusmaht järsult vähenenud. Keerulised majandusolud valitsevad ka Valgevenes, kus Baltika senine frantsiisipartner Valanga OOO on otsustanud väljuda moeärist.

Koostöös Venemaa frantsiisipartneriga OÜ Ellipse Group on koostatud kava kahjumlike poodide sulgemiseks ning kokku on lepitud uued kaubalahetuse ja maksetingimused.

Baltika hindab nõuded Ida-Euroopa partnerite vastu mitte täies ulatuses laekuvaks ja moodustab 2018. aastal allahindluse reservi ligikaudses summas 1,2 miljonit eurot.

Lepingute lõpetamisel väheneb Baltika 2019. aasta hulgimüügi ja frantsiisi müügitulu hinnanguliselt 1 miljoni euro võrra.

Baltika aktsia hind on viimase aasta jooksul kukkunud üle 28% ja kaupleb Tallinna börsil 19 sendi juures.

ÄRIPÄEV.EE

ESSVE ESTONIA AS

16.01.2019

ESSVE
GET IT DONE

PROFESSIONAALSETE KINNITUSVAHENDITE TÄISLAHENDUSE PAKKUJA ESSVE ESTONIA AS ALUSTAS TÖÖD ISESEISVA ETTEVÕTTENA

SENI ETTEVÕTTE B&B TOOLS ESTONIA AS-I GRUPPI KUULUNUD KINNITUSVAHENDITE JA ELEKTRILISTE KÄSITÖÖRIISTADE MÜÜGIGA TEGELEV ESSVE ESTONIA AS ALUSTAS 1. JAANUARIST 2019 TÖÖD ISESEISVA ETTEVÕTTENA. TÄNAVU EESTI TURUL JUBA 25. TEGEVUSAASTAT TÄHISTAV ETTEVÕTE AVAS KA UUED ÄRIKLIENDITEENINDUSED TALLINNAS JA TARTUS.

„Viimased kaks aastat on B&B Tools Estonia AS-i jaoks olnud suurte muutuste aastad. 2017. aastal jagunes ettevõtte müügistruktuur vastavalt erinevatele tootsegmentidele ja kaubamärkidele, kuid ühise müügiorganisatsioonina oli siiski keeruline tagada kõikidele meie grupi kaubamärkidele võrdset vajalikku tähelepanu ning müügituge. Nii sündiski otsus lahutada kaubamärgid eraldi töötajate ja bilansiga ettevõteteks,” selgitab ESSVE Ida-Euroopa regiooni juht Uno Maitus. B&B Tools Estonia AS jagunemise tulemusel alustas 1. jaanuarist 2019 iseseisva ettevõttega ka LUNA GROUP Estonia AS, mis tegeleb isikukaitsevahendite, tööriistade ja tarvikute müügiga äriklientidele.

Samamoodi luuakse iseseisvad ESSVE ettevõtted 2019. aastal ka Lätis ja Leedus. Eraldi ettevõttega tegutseb ESSVE juba teistes riikides Põhjamaades, sealhulgas emaeetvõttes Rootsis ning tütareetvõtetes Poolas ja Ukrainas. Balti riikide, Poola ja Ukraina turgude tegevust juhitakse Eestis asuvas ESSVE Ida-Euroopa kontorist. Tuginedes pikaajalisele edukale kogemusele Eestis on ettevõttel ambitsioonikad plaanid tõsta märgatavalt ESSVE kaubamärgi tuntust ja kasvatada oluliselt toodete müüki ka Ida-Euroopa professionaalsete kinnituslahenduste turul.

„Avasime uued ESSVE äriklienditeenindused Tallinnas aadressil Laki 6 ja Tartus aadressil Turu 34b. Uus peakontor ja ESSVE Akadeemia ehk uus koolituskeskus asuvad samuti Laki 6,” täpsustab ESSVE Estonia tegevjuht Argo Luhaste, kelle sõnul on eeltööd eraldi ettevõtte asutamiseks, uute ruumide avamiseks ning uudse müügistrateegia väljatöötamiseks kestnud enam kui aasta.

„2019. aastal tähistab ESSVE oma 25. tegutsemisaastat Eestis ning nüüd läheb see meie ajalukku ka kui uude kontoris kolimise ja uute teeninduskeskuste avamise aasta,” lisab Luhaste.

Kinnitustarvikute täislahendust pakkuva ESSVE puhul on tegemist professionaalsetele ehitajatele suunatud kvaliteetse Rootsi kaubamärgiga, mille alla kuuluvad nii erinevad kinnitusvahendid kui ka töö teostamiseks vajalikud tööriistad, tarvikud ja teenused. Lisaks tegeleb ESSVE Estonia klientidele ja edasimüüjatele erialase oskusteabe jagamise ning koolituste korraldamisega.

ESSVE on Põhjamaades oma valdkonna turuliider ja kuulub Rootsi börsiettevõttele Bergman & Beving. 1906. aastal alustanud ja valdavalt Skandinaavia turul tegutsevale haldusettevõttele Bergman & Beving kuuluvad täna lisaks ESSVE kinnituslahendustele ka mitmed teised tuntud kaubamärgid nagu FireSeal tuletõketeetod, Luna tööriistatarvikud, Tengtools käsitööriistad ning mitmed töökaitsevahendite kaubamärgid nagu Guide kindad, LBrador tööriided, Zekler nägemis- ja kuulmiskaitsemed, Cresto kukkumiskaitsemed ja Arbesko turvajalatsid.

ESSVE Estonia AS
Laki 6, 10621 Tallinn
Reg-nr 10422506
Tel 634 8444
e-mail essve@essve.ee
www.essve.ee

OÜ POTIPOISS

TEIE TULEOHUTU KODU HEAKS!

- ♦ korstnapühkija
- ♦ lõõriummistuste likvideerimine
- ♦ lõõride puhastamine kettpuhastiga
- ♦ lõõriuringud kaamera ja suitsuküünaldega

info@potipoiss.ee | www.potipoiss.ee

KÜTTESÜSTEEMIDE EKSPERTHINNANG MAJA KASUTUSLOA SAAMISEKS

Maja kasutusloa saamiseks tuleb esitada taotlus kohalikule omavalitsusele, kes paneb kokku komisjoni hoone ülevaatuseks. Komisjoni kuulub alati ka üks Päästeameti esindaja, kelle pädevuses on kütteseadmetega seotud dokumentide kontrollimine. Päästeameti esindaja kontrollib ehitise vastavust ehitusprojektile ja kehtestatud nõuetele tuleohutuse seisukohast. Kui küttesüsteemi kohta vajalikud dokumendid puuduvad, siis veendumaks küttesüsteemi ohutuses, aktsepteerib Päästeamet ka eksperthinnangut.

OÜ Potipoissil on eksperthinnangu andmiseks nõutav kompetents ja tahe olla olukorra lahendamisel teie koostööpartner.

SKEEM

Kurikuulus kauplemis-portaal värbab Eesti noori

Vastuolulise mainega USA valuutakauplemiskoolitaja iMarketsLive jõudis aastapäevad tagasi Eestisse ning värbab usinalt noori. Äripäeva järelepärimiste peale aktiveerusid ka finantsinspeksioon ja politsei.

LIINA LAKS
liina.laks@aripaev.ee**Äripäev**

Teisipäeval korraldatakse Tallinnas konverents, kus lubatakse *forex*-turgudest rääkima tuua miljonäridest kauplejad.

Eestis on juba paarsada noort liitunud ettevõtmisega, oma rahast on ilma jäänud ka üks alaealine kasutaja. iMarketsLive'i (IML) eest on tema napilt kuueaastase eluja jooksul vahelduva eduga ja erinevatel põhjustel aastate jooksul hoiatanud mitme riigi finantsinspeksioonid, nende seas USA ja Belgia, kus viidatakse otse, et tegu on püramiidilaadse skeemiga. Usaldusväärst ei lisa seegi, et IMLi juht on seotud teise kuulsaga püramiidiskeemilaadse ettevõtmisega – Amwayga.

Kauplemisgrupp vs. püramiidiskeem

Äripäevaga rääkinud noored kirjeldasid *forex*'i kauplemiskoolitusi pakkujate tegevust. "Grupiga liitumiseks tuleb maksta iga kuist liikmemaksu, aga kui kutsud kaks inimest juurde, siis saad tasuta ning iga järgmisega hakkad teenima juba lisa. Esmene liitumine maksab umbes 190 eurot ja iga järgmine kuu umbes 140 eurot. Grupiga liituja lisatakse Eesti kogukonna ühisesse vestlusgruppi, mis asub suhtluskeskkonnas Telegram. Sinna saadavad juhtliikmed tihtipeale pilte edukatest tehingutest ning jääb mulje, nagu *forex*-turul kahjumisse jääda poleks võimalik," rääkis üks noormees, kelle nimi on toimetusele teada.

Koolitused ja võrkurundus

Ettevõtte toetub kahele alustalale: esiteks valuutakauplemiskoolitused. iMarketsLive ise kirjeldab end kui haridustooteid müüvat ettevõtet: ca 140eurose kuumakse eest saab ligipääsu koolitusmaterjalidele ning Eestis oma riigi iMarketsLive'iga liitujate grupile, kus saab tehinguid arutada.

Ettevõtte teine, ja näib, et kõige olulisem, alustala on aga võrkurundus – võid saada nn iseseisvaks ettevõtjaks (USA järgi

**MIS ON MIS
iMarketsLive**

Loodi 2013. aastal

Juhtfiguurid ettevõtte taga on Christopher Terry ning Isis de la Torre. Esimene on USAs laiemale avalikkusele tuntud seotuse tõttu Amwayga. Oma väidete kohaselt on ta valuutakauplemisega teeninud 80 miljonit dollarit – kuidas täpselt, selle kohta puuduvad internetis andmed, võiks arvata, et iMarketsLive teeks nende detailidega endale reklaami, kui seal midagi taga oleks – ning lõi iMarketsLive'i platvormi selleks, et panna ka teisi huvitatuid kauplemisega head raha teenima.

Tegutseb 120 riigis

Keskendutakse veebilehe järgi *forex*- ja krüptoturgudele.

Püütakse eelkõige noori inimesi, kes teevad finantsmaailmas alles esimesi samme, niipalju kui maailma finantsportaalidest lugeda võib.

Tituleeritud reitingutega tegelevate platvormide poolt valdavalt kui mitte püramiidiskeemiks, siis vähemalt mitteusaldusväärseks. Kommentaare leidub aga seinast sein, pooldajad toovad välja, et tegu on kas kadedate või nendega, kes tahtsid liiga kiiresti rikkaks saada või ei saanud promootoritööga hakkama ja laimavad nüüd ettevõtet internetis.

**TASUB TEADA
Kuidas püramiidiskeemi ära tunda?**

Kopsakas liitumistasu. Skeemiga liitumisel küsitakse liitumistasu, mis on sageli üpris suur, mitte sümboolne.

Ilusad lubadused. Liitujale lubatakse kergelt ja kiiret teenistust või tasuta kingitusi.

Tasu värbamiselt. Liituja hakkab tulu teenima uute liikmete hankimisest, mitte toote või teenuse müügist või tarbimisest, ja tulu teenimiseks on vaja leida teatud minimaalne hulk uusi liitujaid.

Liitunute hierarhia. Uute liikmete liikmemaksud kanduvad skeemi kõrgemate tasemete liikmetele. Skeemi madalamate tasemete liikmed liiguvad kõrgematele tasemetele vastavalt võimekusele leida uusi liikmemaksu tasuvaid liikmeid.

Garantii puudumine. Liitunutel puudub garantii investeeringute tagasi saamiseks või kasumi teenimiseks.

ALLIKAS: TARBIJAKAITSEAMET

independent business owner, IBO) ning teenid värbamiste pealt ja siis omakorda nende värbamistöö pealt. Ehk ettevõtmise selge fookus on uute liikmete värbamisel. Äripäevale laekus värbamisjuhise, 15-leheküljeline ärarääkimisõpetus, kuidas uusi inimesi skeemi haarata. Teadaolevalt püütakse eelkõige alla 25aastaseid noori.

VAATA VEEBIST
iMarketsLive'i
värbamisjuhend
Kuidas kutsutakse inimesi.pdf
artikli juures.
www.aripaev.ee

▲ Eestis veab iMarketsLive 21aastane Karl Kenneth Parkja, kes enda sõnul ei teeni mitte inimeste värbamise, vaid toote müügi pealt.

◀ Äripäevale skeemi kirjeldanud noorte sõnul on juhtide fookus turundamisel ja uute liikmete paremaks värbamiseks on õpetus kirjas.

FOTOD: NAATAN HAAMER, LIIS TREIMANN

Alatasa regulaatoritega pahuksis

iMarketsLive on pahuksis regulaatoritega paljudes riikides, kus tegutsetakse.

Hoiatusi on tulnud Prantsusmaalt, Suurbritanniast, Belgiast – Belgia finantsinspeksioon ütles otse, et tegu on püramiidi-laadse skeemiga ja pealegi vahendab platvorm ebaseaduslikult keelatud finantstooteid. Pinnuks silmas on IML regulaatoritele ka nii kaugetes kohtades nagu Colombia ja Bahama.

Viimati sekkus IMLi ja temaga seotud Wealth Generatori (krüptoraha kaevandamise sait) tegevusse möödunud sü-

gisel USA tooraine ja futuuri-kauplemise komisjon, kes leidis, et need pakkusid USAs illegaalselt *forex*-i- ja binaaropt-siooniteenust.

Mõlemad ettevõtted otsustasid mitte vaielda ja trahvi ära maksta.

Sama muster joonistub välja ka teiste probleemide puhul: näiteks pakuti FusionTraderi nimelist teenust, kus oli võimalik nupuvajutusega teha täpselt sama tehing, mida sealsed professionaalid tegid.

Regulaatorid pidasid seda sisuliselt finantsteenuste osuta-

miseks, milleks iMarketsLive'il luba polnud. Ettevõtte pidi selle maha võtma.

Eesti võimudel vaatluse alla

Äripäeva järelepärimiste peale avaldas Eesti finantsinspeksioon iMarketsLive'i kohta hoiatuse, öeldes, et Eestis ettevõtte tegevusluba ei oma, ning loetles veel riike, kus tema tegevuse eest on hoiatatud. Asja asus uurima ka Eesti politsei.

Keskriminaalpolitsei majanduskuritegude üksuse juht Leho Laur ütles, et selliste seminari- või konverentside kor-

raldamine, kus investeerimisnõu antakse, iseenesest keelatud pole.

“Politsei on korraldatava üritusega kursis ning seni kogutud info põhjal ei ole põhjust kellelegi midagi kuritegelikku ette heita. Jälgime sündmuste arengut ja süüteotunnuste tuvastamisel kindlasti sekkume, et inimesi võimalike pettuste eest hoiatada ja kaitsta. Elu on aga näidanud, et riskivabasad investeeringuid paraku olemas ei ole ja sellistel juhtudel jäädakse ilma ka sellest, mis lihtsas kasu- mihimus mängu pandi.”

KOMMENTAAR Milleks sellise asja eest üldse maksta?

IVAR MÄGI
börsikaupleja

See lehekülj on segu kasulikest ja kasututest asjadest. Seal on mitu elementi, mis võivad kellelegi väärtust pakkuda: muustrite skanner, TV-koolitused, kauplemisideed ja muu. Küsimus on nende ideede eest maksmise pikaajalises püsivas kasulikkuses kliendile. Nimelt saaks taolist infot tasuta ka ise internetist leida.

Valuuta- ja tooraineturud on väga professionaalsed ja sõltuvad suurel määral pakkumise ja nõudluse tasakaalust ning keskpankasid ja riikide majandusseisu mõjutavatest makromajanduslikest teguritest. Selle analüüsimiseks peab olema ise sektoris sees ja tarbima väga spetsiifilist infot. Kohati on tooraineturgude analüüs tavainimesele lausa võimatu, sest pankadel on klientide ja kauplejate tegevuse kohta infot, millele ülejäänutel ligipääsu pole. On siiski olemas spetsialiseerunud tasulisi info-kanaleid, mis taolist informatsiooni vahendavad. Seega on ülimalt ebatõenäoline, et üsna juhusliku ilmega veebileht suudab pakkuda midagi paremat kui palju sügavama arusaamisvõimekusega veebilehed või infoteenused.

Kauplemisplatvorm tundub neil olevat suhteliselt juhuslik ja mitte eriti professionaalne.

Turuskanner sellel lehel maksab 17 USA dollarit kuus. Korralik Pythoni või Java õpik maksab 50–150 dollarit. Järelikult ei saa selle lehe nominaalne rahaline kasulikkus olla kõrgem kui 3–9 kuud. Kui tellida õpik ja kulutada 3–9 kuud programmeerimise õppimisele, siis arvan, et taolise skanneri ja isegi palju funktsionaalsema võib inimene endale ise valmis programmeerida.

MIS ON MIS Forex

(foreign exchange market)

Rahvusvaheline turg, kus kaubeldakse erinevate valuutadega.

Eelised: kauplemine toimub 24 tundi päevas ja turul on suur likviidsus
Miinusused: valuutade hindu mõjutab väga suur hulk tegureid, mille arvestamine nõuab suuri teadmisi ja arvestatavat kogemust.

Selliste firmade puhul, mis teenivad ühelt poolt toote müügist, aga teisalt uute inimeste värbamisest pealt, tekib kohe küsimus, kas tegemist pole mitte püramiidiga.

Eestis IBO-na ettevõtmist vedav 21aastane Karl Kenneth Parkja eitab püramiidskeemi olemust. “Võite kõrvutada meid Investeerimisklubiga. Me oleme grupp inimesi, kes kõik tahavad turgudel kauplemisest-investeerimisest aru saada ja ennast selles valdkonnas arendada. Meid seob see, et kõik õpime iMarketsLive'i platvormi kaudu. Selle kõrvale rajasime omal algatusel Eesti kogukonna,” rääkis Parkja.

Ta kinnitas, et kedagi värbama ei ärgitata. Parkja sõnul on praegu Eesti grupis 200 noort, kellest värbamisega tegeleb vaid kuus. “Kõige tähtsam ongi, et IBOD ei teeni inimeste värbamise, vaid toote müügi pealt. Uuel kliendil on ainult võimalus osta toode. Uus klient ei saa otse turundama hakata ja sellepärast ei tegelegi iMarketsLive inimeste värbamisega, vaid toote müügiga.”

Temaga ei taha nõustuda Äripäevaga rääkinud noormees. “On näha, et selle grupi eestvedajate fookus on turundusel, kuna inimeste värbamiseks on valmis tehtud grupiga liitumise *script*, mida järgides on uutel võimalik juba järgmisi liikmeid skeemi meelitada. Tähtsaks reklaamikanaliks on neil Instagram, kust võib leida 20–25aastaste iMarketsLive Eesti kogukonna eestvedajate kontodelt postitusi, mis ülistavad *forex*-it ning üritavad näidata, kui kerge on

forex-turul “investeerides” rikkaks saada ja kuidas nemad on saavutanud finantsvabaduse just tänu *forex*-ile.”

Parkja kinnitas, et riskidest rääkimine on koolituse oluline osa, ning uuris enda sõnul seda Äripäeva küsimuse peale ka noorte grupilt, kus sai tagasisideks, et riskidest räägitakse piisavalt.

Forex-turgu hinnatakse maailmas 5 triljoni dollari suuruseks, kuigi tänapäeval on robotkauplemine nii levinud, et tavakauplejal on väga raske masinatele vastu saada.

Kaotanud ka alaealised

Eesti juhtfiguuri kinnitusele on tegu läbi- paistva äriga, kasutaja peab olema vähemalt 18aastane ning kui pakutav teenus ei meeldi, siis on võimalik seitsme päeva jooksul oma raha täies ulatuses tagasi saada.

Mõlemale punktile vaidles vastu tarbijakaitseameti kommunikatsiooniekspert Pille Kalda, kes ütles, et nende poole pöördus möödunud aastal IMLi-vastase kaebusega lapsevanem.

17aastane tarbija liitus teenusega, milleks pidi ta õppevideote jaoks tasuma 170 eurot, edasiste videote saamiseks pidi ta juurde tasuma kas 135 eurot või leidma 30 päeva jooksul kaks tuttavat sellesse skeemi juurde. Väidetavalt lubati seitsme päeva jooksul kogu raha tagastada. Kui lapsevanem suhtles hiljem teenuse promojaga, kelleks olid eestlastest eraisikud, sai ta teada, et tema tütre pole võimalik kogu tasutud raha enam tagasi saada.

Tüdrukuga lepinguid sõlmitud polnud. “Maksekorraldust nähes selgus, et ülekanne on tehtud Ameerika Ühendriikidesse, mis tähendab, et Euroopa Liidu tarbija nõustamiskeskusel ei ole võimalik tarbijat aidata, kuna tegemist on väljaspool Euroopa Liitu asuva riigiga,” nentis Kalda.

Ainus abinõu sellisel juhul, kui makse oli tehtud krediitkaardiga, on võtta ühendust kaardi väljastanud pangaga. “VISA ja MasterCardi krediitkaartidele on sätestatud teatud tingimused, millal võib aluse- tult võetud summa kaardile tagasi nõuda,” soovitas Kalda. Muul juhul on raha USAs ja jääb vaid üle sellele nukralt järele lehvitada.

UUS RESTORAN TSAAR PAKUB:

Hommikusöögid 8-11 • Lõunad 11-15 • À la carte

Ürituste läbiviimine:
pulmad • banketid • firmapeod

Elav muusika!

Pärnu mnt 22, Tallinn
+372 58 888 028 | www.tsaar.ee

TULEMUS

Põllumehi
tabas suur
kaotus

Eelmisel aastal kaotasid põllumehed aasta varasemaga võrreldes saagikusest koguni kolmandiku, samas piimatootjatel läks pisut paremini, teatas statistikaamet.

Eelmisel aastal said põllumehed hektarilt keskmiselt 2625 kilogrammi teravilja – seda on kolmandiku võrra vähem kui aasta varem. Teraviljasaak kokku oli 919 828 tonni, mida on ligi 30% vähem kui aasta varem.

Ometi oli eelmisel aastal teravilja külvipind suurem kui aasta varem. Teravilja kasvatati 350 433 hektaril, mida on 6% rohkem kui aasta varem.

Kaunviljabuum on möödas

Kaunvilja kasvupind on viimase kümne aasta jooksul pidevalt suurenenud, aga eelmine aasta oli esimene, kus oli näha langust. Kaunvilja kasvatati 46 805 hektaril ehk ligi 29% vähem kui 2017. aastal. Kaunviljasaak oli 70 966 tonni ehk 5,8% väiksem kui aasta varem. Hektarilt saadi keskmiselt 1516 kilogrammi kaunvilja.

Ka rapsi- ja rüpsiseemet hektarilt saadi peaaegu kolmandiku võrra vähem kui aasta varem. Rapsi- ja rüpsiseemne saak oli 113 595 tonni.

Pisut vähenes ka kartulisaak, mis oli 88 434 tonni ehk 3% väiksem kui varasemal aastal.

Piimatootjatel läks paremini

Esialgsel andmetel toodeti eelmisel aastal 807 500 tonni piima ehk 2% rohkem kui aasta varem. Aasta lõpuks vähenes küll piimalehmade arv, kuid aasta keskmine piimatoodang lehma kohta suurenes. Eelmisel aastal oli keskmine piimatoodang lehma kohta 9326 kilogrammi ehk 167 kilogrammi rohkem kui 2017. aastal.

Eelmisel aastal toodeti Eestis 206,6 miljonit muna ehk 2% rohkem kui aasta varem.

Lihatoodang (eluskaalus) suurenes aastaga 6%. Seejuures lamba- ja kitseliha toodang suurenes 26%, veiseliha toodang 12% ja sealiha toodang 7%. Linnuliha toodang jäi sama suureks kui 2017. aastal.

ÄRIPÄEV.EE

RASKUSED

Kakaoärimehe
teisel firmal samuti
pankrotiasi kukil

Äripäeva Rikaste TOPi kuuluva Arkadi Gorlatši kakaoubade vahendav ja jahvatav ettevõtte Nord Cocoa sai ajutise pankrotihalduri ning Keila Veskite pankrotiasjas toimus eelistung.

KOIT BRINKMANN
koit.brinkmann@aripaev.ee

Äripäev

Harju maakohu teatel esitas ASi Keila Veskid vastu pankrotiavalduse Westford Trade Services DMCC. Nõude suurus ületab 800 000 eurot ja see tuleneb garantiilepingust. Võlgnik Keila Veskid garanteeris Nord Cocoa kohustust, mille viimane on jätnud täitmata.

ASi Keila Veskid esindaja eelistungile ei ilmunud, kuid kohtu kinnitusele ei takista see pankrotimenetlusega tavapärast edasi liikumast ning lähiajal määrab kohus ajutise pankrotihalduri, kes selgitab välja ja esitab kohtule oma arvamuse võlgniku varalisest olukorrast.

Advokaat: meie nõue on piisk meres

Hiljuti nimetas Harju maakohus Nord Cocoa pankrotimenetluses ajutiseks pankrotihalduriks Oliver Ennoki. Läti faktooringuettevõtte ERST Finance'i esitatud pankrotiavalduse aluseks on 200 000 euro suurune nõue. Kokku on Nord Cocoa Läti firmale võlgu 1,5 miljonit eurot.

ERST Finance'i esindaja, Lextali vandeadvokaadi Olavi-Jüri Luige sõnul on nende nõue kõigest piisk meres, sest Gorlatši firmade võlad küündivad vähemalt 20 miljoni euroni.

Jaanuari alul toimunud Nord Cocoa vastu esitatud pankrotiavalduse läbivaatamisel tunnistas Gorlatš ettevõtte maksejõuetust. Nord Cocoa maksuvõlg ületab praegu 45 000 eurot.

Lisaks hiigelvõlgadele on Keilas Gorlatši ja tema äripartneri Arkadiy Aleksandrovi endise TERKO territooriumil tegutsevatel ettevõtetel kaelas kriminaalasi. Läänud aasta novembris otsiti ettevõtete ruumid

läbi. Kriminaalmenetlus algatati omastamise paragrahvi alusel.

Kakaoäri ida pool

Gorlatš ei ole avalikkuses eriti tuntud ettevõtja, juba aastaid on ta tegelenud kakaoubade vahendamise, jahvatamise ning kakaomassi müügiga. Turgudeks on Gorlatši sõnul peamiselt Valgevene, Venemaa ning Kasahstan. Mitmel viimasel aastal on Gorlatš mahtunud ka Äripäeva Rikaste TOPi. Sügisel avaldatud viimases edetabelis oli ta 13,3 miljoni euro suuruseks hinnatud varaga 272. kohal.

Vara väärtus oli hinnatud aga tema ettevõtete varasemate majandusaruannete baasil. Kui veel 2015. aastal teenis Nord Cocoa 65 miljoni euro suuruse müügitulu juures üle 3,5 miljoni euro kasumit, siis hiljem pole ettevõtte majandusaruandeid esitanud ning äriregister on teinud ka juba kustutamishoiatuse.

Gorlatš rääkis, et nad on kakaoubade turul endises Nõukogude Liidu regioonis arvestatavad tegijad. Tema sõnul on see äri kasumlik, aga neile sai saatustlikuks pankadest investeringuteks võetud lühiajalised laenud. "Paigutasime ASi Keila Veskid ja OÜsse Nord Cocoa üle 10 miljoni euro. Pankadega sõlmisime aastased krediitdilepingud," kirjeldas ta jaanuari alul kohtus.

Kuna nii lühikese ajaga laene tagasi maksta ei suudetud, hakkasid võlasummat lumepalliefektina kasvatama viivised.

"Sellega 20 miljonist pool on trahvid," iseloomustas Gorlatš praegust seisut.

Et pangad keerasid seepeale kraanid kinni, võeti krediiti juba nendelt, kes küsisid kahekohalist intressi. Näiteks ERST Finance andis laenu 14protsendilise intressiga.

Asjaga seotud ka KredEx

Kohtus heitis Gorlatš ERST Finance'ile ette, et see ronib oma nõudega Eesti riigi taskus-

1,5
miljonit eurot
on Nord Cocoa
võlgu Läti
faktooringu-
ettevõttele
ERST Finance.

» Kui saaksin lisaks kuu aega, lepiksin võlausaldajatega kokku ning saaksin teha tööd. Kreditorid juba kuulavad mind, välja arvatud ERST Finance.

► kakaoärimees
Arkadi Gorlatš
FOTO: LIIS TREIMANN

RAHA

Pangaautomaate vähem, sularaha kättesaadavus maal parem

2018. aasta lõpus oli Eestis 751 sularahaautomaati ehk ligi 200 võrra vähem kui 10 aastat tagasi, sellegipoolest on raha kättesaadavus maal paranenud, kirjutas Eesti Panga makse- ja arveldussüsteemide osakonna spetsialist Tiina Soosalu.

Eesti elanikel tekkis tema

sõnul eelmisel aastal võimalus võtta sularaha välja 350 Coop kauplusest ja 82 Olerexi teenindusjaamast. Lisaks saavad Swedbanki kliendid sularaha välja võtta veel 24 kaupluse kassast. Kuigi kõikidest sularaha väljavõtmise tehingute arvust moodustasid need vaid 1%, parandas

see märgatavalt sularaha kättesaadavust maapiirkondades, juhtis Soosalu tähelepanu.

Sularahatehinguid saab teha veel ka 49 pangakontoris.

Kaardiga võeti 2018. aastal pangaautomaadist raha välja keskmiselt 2,3 korda kuus, teatas Soosalu. Kuigi pangaauto-

220

eurot võttis eelmisel aastal keskmine Eesti elanik kuus pangaautomaadist välja.

maati kasutatakse Eestis üha harvemini, võetakse korraga välja aina suuremaid summasid. 2018. aastal võeti keskmiselt automaadist sularaha välja korraga 97 eurot. Esimesel euroaastal ehk 2011. aastal oli see summa 61 eurot. Suuremaid summasid võetakse automaa-

dist välja sellepärast, et sularahaautomaate on vähem ja kaupade ja teenuste hinnad on aastatega tõusnud. Alates 2011. aastast on Eesti elanikud kaardiga maksnud suuremaid summasid, kui nad on automaadist välja võtnud.

ÄRIPÄEV.EE

KOLIMISTEENUSED

Tel 613 9737, 503 6450 | ava@ava.ee | www.ava.ee

Gorlatš: tehing prantslastega on kindel

Nord Cocoa ja Keila Veskite suuromanik Arkadi Gorlatš ütles, et Prantsuse investoriga on müügitehing kindel, kuid selle aega ta ei ütle.

Järgneb intervjuu Arkadi Gorlatšiga.

Milline on praegu seis võimaliku Prantsuse investoriga? Seal läheb kõik oma teed. Nii nagu ma ka kohtus rääkisin. Kohtumäärus loomulikult segab seda protsessi. Võib-olla lükkub asi 1–2 kuud edasi, aga vaikselt asi liigub.

Äriliselt on teil päris raske seis? Jah, sest kõik segavad.

Kas võlausaldajad? Teie segate ka.

Mina? Jah, oma eelmise artikliga. Ma ütlesin, et pole vaja seda praegu kirjutada. Ei, teeme, sest see on kuum lugu. Vot niimoodi te teete. Aga ma saan hakkama.

Meie ju kajastame toimuvat, mitte ei mõtle ise midagi välja. Jaa, ma saan aru, aga vaadake, kellele see on kasulik. Ärile ei ole see kasulik, võlausaldajatele ei ole see kasulik. Aga kuidas otsustasite, nii oli.

Miks võlausaldajad teid enam ei

usu ja kohtusse pankrotiavalduse annavad? Keegi usub ja keegi ei usu. Mul ei ole mõtet teile infot anda, sest see kõik jõuab võlausaldajateni.

Kas olete endiselt optimistlik, et tulete asjast välja ega jää lõpuks võlalaviini alla? Trump on kolm korda pankrotis olnud. Ma ei hakka praegu avaldama, millised kokkulepped meil on tehtud. Seda hakatakse kohe meie vastu kasutama.

Osa võlausaldajaid on kannatlikud ja osaga ei saa kokkuleppele? Kõik tahavad raha tagasi saada ja teie artikkel tekitas paanikat.

Tekkis lumepalliefekt? Jah. Kõikidele vastamine võtab päevas aega 2–3 tundi.

Millal prantslastega tehing võiks toimuda? Ma ei ütle seda. See on saladus.

Tehing ei ole siis veel kindel? See on kindel, aga ma ei ütle selle aega.

See info rahustaks võlausaldajaid? Kellel on vaja, siis vastavad kanalid suhtlemiseks on olemas. Niimoodi ajalehe kaudu ma infot ei anna.

TASUB TEADA Arkadi Gorlatši ärid

Nord Cocoa OÜ
Omanikud 70% Arkadi Gorlatš, 30% Arkadij Aleksandrov, kes kuuluvad ka juhatusse.

Kella Veskid AS
Juhatuse liige Nikolai Melnikov, nõukogu liikmed Arkadi Gorlatš, Arkadij Aleksandrov ning Aleksandr Viiner. Osanikud Ardi Invest OÜ kaudu 74% Arkadi Gorlatš ning 26% Arkadij Aleksandrov.

se, kuna nõudel on KredExi kindlustus peal. Äripäeva andmetel on KredEx kindlustanud vähemalt 1,5 miljoni euro eest Nord Cocoa-ga seotud oste.

Gorlatš kirjeldas, kuidas ta on viimastel kuudel pidanud intensiivseid läbirääkimisi võlausaldajatega, kelle laenude maht on umbes 8 miljonit eurot, ning need oleks nõus koos välismaise uue partneriga panema alla veel 4 miljonit. “Kui saaksin lisaks kuu aega, lepiksin võlausaldajatega kokku ning saaksin tehase tööle. Kreditorid ju ba kuulavad mind, välja arvatud ERST Finance,” pahandas Gorlatš.

Lisaks on Gorlatši kinnitusel pidanud ta kolme välismaise huvilisega läbirääkimisi, et nad tuleks partneriks. “Praegu on sõelale jäänud üks Prantsuse ettevõtte, kes omandaks 65–85 protsenti Keila tehase. Asutaksime uue ettevõtte ja mind selles ettevõttes ei oleks. Plaan oleks maksta kahe aastaga kõik võlad ära. Tahan asjad korda saada ja enda head nime säilitada,” lausus Gorlatš.

Küll raskendaks tema kinnitusel uue ettevõtte loomist Nord Cocoa pankroti välja kuulutamine.

TULEMUS

USA majaehitaja loodab paremat

USA suurima mahuga majaehitaja D.R. Horton andis majandustulemuste avaldamisel mõista, et praeguses keskkonnas võiks kevadel majade müük taas paranema hakata, vahendas Reuters.

D.R. Hortoni juht David Auld vaatas tulemustejärgsel pressikonverentsil USA eluasemeturgu lootusrikkalt. Seda olukorras, kus majade müük langes detsembris viimase kolme aasta madalaimale tasemele ning eluasemete hinna kasv aeglustub.

“Turg käitub enam-vähem nii, nagu me oleme oodanud, võib-olla veidi paremini,” ütles

Auld. “Kui selline olukord jätkub, siis peaks kevadel saama inimesi lepingut sõlmima veidi kergemini,” lisas ta.

Majade hind on viimastel aastatel korraliku majanduskasvu ja kõrgemate tööjõu-, maa- ja materjalikulude mõjul tõusnud. Samuti on tõusnud ka intressimäärad, mis on ostjaid turult eemale peletanud.

Samas on eelmise aasta lõpust alates hakanud 30aastase hüpoteeklaenu intressimäär allapoole tulema, sest Föderaalreserv on vihjanud, et ei tõsta intressimäärasid enam nii kiire tempos, kui varem oodati.

Analüütikute sõnul võiks Horton sellest võita, sest on rohkem keskendunud madalama hinnaga majadele, mis on atraktiivsed esmaste majaostjate jaoks.

“Me veel näeme, kuidas see teiste ehitajate jaoks kujuneb, kuid praegu arvan, et D.R. Horton võib olla ainus majaehitaja, mis näitab uute tellimuste kasvu aasta lõikes,” ütles Mornings-tari analüütik Brian Bernard.

D.R. Horton ise 2019. majandusaasta prognoose ei teinud, öeldes vaid, et selle aasta käive ja kasumimarginaal sõltuvad saabuva kevadhooaja tugevusest.

Detsembris lõppenud kvartalis näitas D.R. Horton käibe 5,6% kasvu 3,52 miljardi dollarini, mis oli veidi rohkem, kui analüütikute prognoositud 3,51 miljardit dollarit. Puhaskasum kasvas aastaga 51,7%, 287 miljoni dollarini, mis oli veidi vähem, kui analüütikud ootasid. Uute majade tellimused kasvasid aastaga vaid 2,7%.

D.R. Hortoni aktsia odavnes tulemuste peale 4%, 36,77 dollarini, mis teeb aastaseks languseks 26,1%. D.R. Hortoni turuväärtus on 14,3 miljardit dollarit.

ÄRIPÄEV.EE

Uus fiiberlaser 6 kW

www.plasmapro.ee

**LASERLÕIKUS
PLASMALÕIKUS
GAASILÕIKUS
PAINUTUS**

Staadioni 2, Paikuse | Plaadi 1, Pärnu
info@plasmapro.ee | www.plasmapro.ee

LADUKS

www.laduks.ee

**TÖÖSTUSUKSED
TULETÕKKEUKSED
LAADIMISSEADMED**

MÜÜK | PAIGALDUS | HOOLDUS

5 AASTAT EDUKAID PROJEKTE

tel 6 803 505 mob 56 505 898 info@laduks.ee

MAKSUD

Ilutulestiku müüjad: pürotehnika pole luksuskaup

Päästeliit andis riigikogu esimehele Eiki Nestorile üle petitsiooni kehtestada pürotehnikale luksusmaks, mis laekuks liidu eelarvesse. Pürotehnika jaemüüjad ei leia, et nende kaup liigitub luksuskauba hulka, ja tunnevad, et neid plaanitakse põhjendamatult maksumalakaga rünnata.

ALLAN RAJAVEE
allan.rajavee@aripaev.ee

Äripäev

“Ma küsin, kas viieeurone rakett on luksus?” küsis ettevõtte Hansa Ilutulestikud juhataja liige Kalle Tüür. Jaemüügi eest vastutav Tüür kardab, et luksusmaks muudab pürotehnika sarnaselt alkoholiga piiri taga ostlejate meeliskaubaks. “Tulevikus võib Lätis piiri äärde tekkida samasugune kauplus, mis müüb odavamalt pürotehnikat, ja Eesti kaotab sel juhul ka tollimaksu, mida praegu maksame,” selgitas Tüür.

Viiljandimaal tegutseva ettevõtja sõnul pole enam Eestil ja Lätil vahet, sest poes käiakse alati lõunanaabri juures. Seetõttu näitasid Tüüri sõnul möödunud jõulud ja aastavahetus, et juba praegu tuuakse väga palju pürotehnikat Poolast. “Riik paneb ettevõtetele maksud peale, aga nendele kotikaupmeestele, kes toovad tohtu koguse Poolast, on see ju ainult vesi veskile,” märkis Tüür.

Sellepärast ei näe Tüür, miks peab riik panema pürotehnika jaemüüjad nii ebarõrdsesse seisu võrreldes lõunanaabritega ja soodustama ohtliku varimajanduse teket. Pealegi pole Tüüri sõnul ilutulestikuga suuri õnnetusi juhtunud.

Ka päästeliidu nõukogu liige Toomas Sillamaa tõdeb pressiteates, et pürotehnika pole tuleõnnetuste suurim põhjustaja, kuid tema hinnangul on tegemist siiski ohu allika ja luksuskaubaga. “Aastavahetusel ja muudel tähtpäevadel (ilutulestiku – toim) taevasse tulistamine on ohu allikas, mille tagajärjedega peavad tegelema ka vabatahtlikud päästjad,” märkis Sillamaa.

Nurmiko juhtum lõi fooni

Ta tõi näiteks selle aasta esimestel päevadel toimunud tulekahju, mis sai alguse signaalraketist. “Nurmiko aiandi põlengule Harjumaal reageerisid lisaks kutselistele Alansi, Hüüru, Rae, Saku ja Tõdva vabatahtlikud päästjad. Ka aiandi perenaine, kelle pere elutöö hävitas üks aastavahetusel lendu lastud rakett, tegi üleskutse piirata rakettide ja ilutulestiku kasutamist,” selgitas Sillamaa.

Pürotehnika viienda kategooria kutses-tunnistusega Kalle Tüüri sõnul on Nurmiko juhtumi kasutamine ettekäändena meelevaldne. “Proovitakse asja panna ühte pat- ta, kuid ilutulestiku jaemüügiga tegelevad ettevõtted ei tegelegi signaalrakettide müü- giga. Praegu üritatakse midagi välja ime- da,” arvas Tüür. Ettevõtjat paneb imestama, et päästjad lähevad selle probleemiga riigi- kokku. “Minu meelest peaks sellele eelne- ma arutelu, mida saaksime koos õnnetuste vältimiseks ära teha, ja kui lahendust ei lei-

▲ Kui riigikogu täidab päästeliidu soovi rakendada pürotehnikale luksusmaks, siis võib lisanduda peamiselt aastavahetusel lastavate rakettide hinnale kuni 1 euro.
FOTO: ELMO RIIG/SAKALA/SCANPIX

TASUB TEADA Ilutulestiku müüjatel ei lähe kõige paremini

Ilutulestiku Keskus Arnika OÜ

Käive 1. aprill 2016 – 31. märts 2017 majandusaastal 1,45 mln eurot, vähenes võrreldes varasema majandusaastaga 14%. 2017-2018. aasta aruannet pole veel esitatud.

Äriksam 2016-2017. majandusaastal 177 109 eurot, vähenes aastaga 17%.

Hansa Ilutulestikud OÜ

Käive 2017. aastal 496 676 eurot, vähenes aastaga 19%.

Äriksam 2017. aastal 8410 eurot, aasta varem teeniti 34 997 eurot.

ta, siis hakkame tulitama riigikogu,” leidis Tüür. Tema väitel pürotehnikute poole sel teemal pöördutud pole.

Pürotehnikute liit, kuhu kuulub ka Tüür, analüüsib pürotehnikaga tekkinud õnne-

tusi ja otsib aktiivselt õnnetuste vältimise võimalusi. “Ka sel aastal on pürotehnikute liidul plaan tegeleda inimeste teadlikkuse tõstmisega ja seeläbi vähened nii õnnetuste arv kui ka ebasobival ajal paugutamine. Ühesõnaga hakkab tekkima ilutulestiku- kultuur,” sõnas Tüür.

Tema hinnangul on pürotehnika müük niigi hästi reguleeritud. Tüür tuletas meelde, et 2017. aastal jõustus lõhkmaterjaliseaduse muudatus, mis vähendas jaemüüki lubatud pürotehnika kaliibrit ja ilutulestiku pürotehnilise aine hulk vähenes toote kohta 5000 grammilt 3000-le. “Seda kõike tehiti ohutuse eesmärgil,” tuletas Tüür meelde.

Tani: riik rikuks saavutatud tasakaalu

Ilutulestiku Keskuse Arnika juhataja Eduard Tani hinnangul pole riik erilisi piiranguid pürotehnika müügile seadnud. “Luksusmaks on väga huvitav idee ja järgib siin ühe partei mentaliteeti,” märkis Tani. Tema hinnangul hakkab kuni eurone juur-

PVC HALLIDE MÜÜK, TOOTMINE JA PAIGALDUS

Jaanus Laane 50 66 284, info@finest-hall.com

www.pvc-halli.fi

TÖÖSTUS

Ensto ühendab Eesti tehased

Eesti üks suuremaid tootmis- ettevõtteid Ensto ühendab tehased, teatas ettevõtte.

Täpsemalt ühendatakse märtsist Paides valgustus- seadmeid tootev Ensto Lighting ning Keilas ja Tallinnas elektriseadmeid ja -tarvikuid tootev Ensto Ensek. Ühendatud ettevõtte nimiks jääb Ensto Ensek AS.

Teates seisab, et ettevõtte Tallinna, Keila ja Paide tehastes olevaid töötajaid ühinemine ei mõjuta. “Paide tehase jätkab iseseisva üksusena. Tehased jagavad omavahel parimaid praktikaid, saame tänu sünergiale

efektiivsust suurendada,” rääkis Ensto Paide tehase juht Heimo Tammiste.

Ensto Enseki tegevjuht Kaarel Suuk selgitas, et ühinemine ühtlustab ettevõtte juriidilise struktuuri tegeliku struktuuri- ga. “Muutsime eelmisel kevadel Ensto struktuuri, et see vastaks paremini ettevõtte strateegiale,” rääkis Suuk.

Ensto Grupp on rahvusvaheline ettevõtte, mis valmistab elektritarnemise ja jaotamiseks ja tarbimiseks mõeldud elektriseadmeid ning -tarvikuid.

ÄRIPÄEV.EE

Päästeamet: e-kauplusest ostetud pürotehnika on risk

Päästeameti demineerimiskeskuse nõuniku Arno Pugoneni hinnangul on kõige suurem risk soetada rakette e-kauplustest.

“Peamine risk seisneb selles, et teistest riikidest või ka e-kaubandusest tellitud pürotehnika puhul ei tea kunagi, kas see ka kontrollitud on. Kahtlase päritoluga või seisnud tooted võivad käituda ettearvamatult ja põhjustada ränkade tagajärgedega õnnetusi,” märkis Pugonen. Ta toonitas, et pürotehnikat tohib müüa ainult loaga edasimüüja ja selle transportimisel rakenduvad eraldi reeglid.

42

tulekahju põhjustas pürotehnika mullu päästeameti andmetel. Iga aastaga on ilutulestikust puhkenud tuleõnnetuste arv kasvanud: 2017. oli neid 34, kaks aastat tagasi 24.

» On absurdne mak-
sustada kaupu, millele
tarbija kulutab keskmiselt 40 eurot, ja öelda,
et see on luksusmaks.

Arniko ilutulestikukeskuse juhataja Eduard Tani

dehindlus ebavõrdselt kasvatama just odavamate toodete hinda.

“Pakk saraküünlaid maksab praegu 40 senti, luksusmaksu rakendudes hakkaks see maksma 1,40. See on ju absurdne,” tunnistas Tani. Seejuures ei müü Arniko mitte üksnes Eestis, vaid ka naaberriikides Lätis ja Soomes. “Kus see maks siis hakkab realiseeruma? Maale tuues või jaemüügis? Kuidas seda kontrollitakse?” küsis Tani.

Seetõttu kahtleb ettevõtja, et keegi hakkab suhteliselt madala tulumääraga maksu tasumist väga valvama. “Siis loomulikult Eesti konkurentsivõime kannatab – kui maks suureks läheb, võib rakette sealt samast Läti alkopoe kõrvalt osta,” tõdes Tani.

Tema sõnul on õhus endiselt palju küsimusi, kuid üks on Tani sõnul selge: “On absurdne maksustada kaupu, millele tarbija kulutab keskmiselt 40 eurot, ja öelda, et see on luksusmaks,” toonitas Tani. Tema hinnangul maksavad poes püksid ka rohkem kui ostukeskuste fuajees müüdavad raketid.

1355 toetusallkirja kogunud päästeliidu petitsoonis tõdetakse, et luksusmaksust saadavat tulu kasutaks päästeliit eelkõige ennetustöö tegemiseks ja ühingute valmisoleku hoidmiseks. Praegu pole see päästeliidu sõnul piisav, mistõttu lisainvesteeringute vajadus aastateks 2020–2023 on 12 608 000 eurot.

Arnika juhataja Tani nõustus, et loomulikult vajavad vabatahtlikud päästjad lisaraha, kuid see võiks tulla siiski tavapärasest maksutulust. “Pürotehnika müüjad maksavad riigile igal aastal sadu tuhandeid eurosid ehk oleme ettevõtte nagu iga teine,” märkis Tani.

Seetõttu ei mõista ta, miks peab riik juba niigi korrektselt ja korralikult maksustatud ettevõtlusvaldkonna tasakaalu rikkuma. “Looduses ja majanduses on mingi tasakaal loodud. Kus oleme seda tasakaalu rikkunud, siin on ilmne näide alkohol. Sel puhul on kõige paremini näha, mis saab siis, kui tasakaalu rikkuda,” sõnas Tani.

EHITUS Tripla ehitusgraafik muutus

PILLE IVASK
pille.ivask@aripaev.ee

Tripla büroohoone, mis on üks osa Helsingisse rajatavast Tripla suurest ehitusprojektist, tööde graafik muutus.

Äripäev kirjutas möödunud nädalal, et Eesti ettevõtte Windoor lööb kaasa Soome megaprojektis Tripla, kus katab klaasfassaadiga nii Soome kõigi aegade suurima kaubanduskeskuse Mall of Tripla kui ka arenduse ühe büroohoone fassaadi.

Ühtlasi kirjutas Äripäev, et Äripäeva ja alltöövõtjate käsutuses oleva töögraafiku järgi on Windoor töödega ajast maas.

Artiklis sai sõna ka Windoori

juht Mailis Lintlom, kes ütles, et kõik tööd on graafikus.

Nüüd selgub, et Windoori tööde graafik on muutunud. Tripla ehitaja YIT tootejuht Pekka Luukkonen ütles kirjalikus kommentaaris, et Windooril oli probleeme klaasitootjaga, kelle masin oli sügisel katki. “Aasta lõpus tegime Windooriga uue graafiku ning pärast seda on tööd toimunud vastavalt graafikule,” ütles Luukkonen.

Esialgse graafiku alusel oleksid Windoori tööd pidanud büroohoones lõppema enne eelmise aasta lõppu.

Äripäev saatis Luukkonenile tutvumiseks ka tööde graafiku

ühes küsimusega, kas tegu on kõige viimase ehk kehtiva graafikuga. Luukkonen sellele küsimusele ei vastanud.

Samuti ütles Luukkonen, et klaasfassaadi paigaldamisel pole mingit mõju sisetööde tegemisele ning Tripla büroohoone saab valmis õigel ajal.

Lähtuvalt muudetud graafikust tehakse Äripäeva allikate sõnul ümber ka Äripäeva ja kõigi alltöövõtjate käsutuses olev graafik. Need konsultatsioonid Äripäeva allikate sõnul veel käivad.

Windoori juht Mailis Lintlom graafiku muudatustega seotud küsimustele ei vastanud.

TOIDUTÖÖSTUS PRFoods rajab Paldiski kalafarmi

Börsiettevõtte PRFoodsi sidusettevõtja Avamere Kalakasvatus OÜ esitas tehnilise järelevalve ametile hoonestusloa taotluse Paldiski lahte kalakasvatuse rajamiseks, teatas PRFoods börsile.

Hoonestusloaga taotletakse luba avamere sumpades vikerforelli kasvatuse kompleksi rajamiseks, seisis teates.

Hiljuti rääkis ettevõtte juht Indrek Kasela, et kalakasvatus on võrreldes teiste toiduainetööstuse sektoritega eeliseisus. “Kalakasvatuses saab võrreldes teiste sektoritega kauba eest paremat hinda,” rääkis Kasela.

Teisigi plaane

Juulis teatas PRFoodsi tütar-ettevõtja Saaremere Kala, et esitas avamere kalakasvatuse kompleksi rajamiseks hoonestusloa taotluse. Kalakasvatuskompleksi rajatakse Hiiumaa ja Saaremaa lähisteles Hiiumaa rannikumerre, Tahkuna poolsaarest kahel pool paiknevatele potentsiaalsetele vesiviljelusaladele. Hoonestusloaga taotletakse luba avameresumpades vikerforelli kasvatuse kompleksi rajamiseks, aastase toodangu ehk juurdekasvuga hinnanguliselt 2050 tonni. Hoonestusluba taotletakse 50 aastaks.

Ka Rootsi ja Soome suurim vikerforelli kasvataja Nordic Trout Ab sihib uue kalakasvatuse kohaks Hiiumaa rannikut, kus püsti panna Eesti suurim kalafarm.

ÄRIPÄEV.EE

LÜHIDALT Leedo huvitub Trigoni põllumajandusettevõttest

Trigon kaalub Kärla piimafarmi müümist, os-
tuhuvi on ilmutanud Vjatšeslav Leedo, kirjutas Saarte Hää.

Trigonile kuuluvad Kärla piimafarmi omanikud ei välista Kärla Põllumajandusühistu müüki, sest Mandri-Eestiga võrreldes suurem tootmiskulu ja madalam piima hind muudab ettevõtte soovist vähem tulusaks.

Tuule Grupi põllumajandusettevõtete suur-omaniku Vjatšeslav Leedo sõnul on ta Kärla Põllumajandusühistu ostmise vastu huvi ilmutanud juba aastaid. “See sobib meie tootmisega väga hästi, kuid nagu kinnitavad ka Trigoni juhid, on mandril palju odavam ja efektiivsem toota,” rääkis Leedo.

Adven ehitab Lätti 5 miljoni eurose katlamaja

Adven Eesti tütar-ettevõtte JSC Valmieras energija ja ehitusettevõtte SIA Monum sõlmisid koostöölepingu, et ehitada Valmieras Koi-
va (Gauja) jõe paremale kaldale hakkpuidu katlamaja. Projekti maksumus on ligi 5 miljonit eurot.

Rajatav katlamaja hakkab kaugküttesoojust tootma 2020. aastal, teatas Adven. Projekti ehitust toetab 1,66 miljoni euroga Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfond.

Adveni teatel on allkirjastatud lepingu eesmärk viia linna soojatootmine üle taastuvalle biokütusele ning kolida kogu tootmine linna äärde.

Humanlink sai uue omaniku

Soome juhtiv posti- ja logistikavaldkonna ettevõtte Posti Group sõlmis 25. jaanuaril ostu-
hingu, millega omandatakse siselogistika ettevõtted Transval Group ja Humanlink Baltic. Nii Transval kui ka Humanlink jätkavad tegevust iseseisva ettevõtte, teatas Humanlink.

“Tänu uuele omanikule saame Eestis ja Lätis pakkuda siselogistika teenuseid lisaks kaubandusele ka teistele valdkondadele alates tervishoiust kuni tööstusettevõtete ja e-kaubanduseni. Plaanime alustada täiendavate logistikateenuste osutamist,” ütles ütles Humanlinki Balti äride juht Toomas Sabsay.

Kaupluste siselogistika teenuseid osutav Humanlink Baltic annab Soomes tööd üle 400 ja Baltimaades ligikaudu 300 töötajale.

turundustreff koolitused

Tehisintellekt ja andmeanalüütika turunduses
Internetiturunduse asjatundja arenguprogramm
Internetiturundus algajatele
Growth hacking, CRO ja müük internetis

e-maili turundus
google adwords
kodulehe optimeerimine
SEO
google analytics
reklaam facebookis
wordpress

www.turundustreff.ee

MADA

Võimsad fiiberlaserid.

Tuginedes LCG AJ seeria edule on Amada välja arendanud kolmanda põlvkonna fiiberlaserid, mille 3 kW moodulid on võimsaimad turul. Saadaval kuni **9kW resonatorid**.

PAINUTUSPRESSID | LASERLÕIKEPINGID | REVOLVERSTANTSID | GILJOTIINID | LINTSAED

Helista +372 53 490 600 või saada e-kiri vahur@aider.ee

www.aider.ee

EUROOPA KESKPANK

Intressitõusu oodata alles tuleval aastal

Kui Euroopa Keskpanga juht Mario Draghi kinnitas, et keskpanga intressimäärad jäävad senisele tasemele kuni sügiseni, siis indeksid näitavad, et investorite hinnangul ei sünni intressitõusu lähema 17 kuu jooksul.

KRISTJAN PRUUL
kristjan.pruul@aripaev.ee

Äripäev

Nagu tavaliselt, ütles Draghi, et intressid jäävad senisele tasemele nii kauaks, kui inflatsioon on keskpikas perspektiivis saavutanud pisut alla 2 protsendilise taseme. Eonia indeksi ja Morgan Stanley 1st Eurozone hike'i indeksi järgi tähendab "nii kauaks" kuni 2020. aasta suveni, kirjutas Itaalia äri-leht il Sole 24 Ore.

Üleilmses majanduses riskid kuhjuvad ning Euroopa Keskpank on muutunud järjest murelikumaks. Teisalt jääb küsimus, kas keskpangal on üldse võimalik intresse tavalisele tasemele tõsta või jõuab järgmine kriis enne kohale.

Davosis rahvusvahelisel majandusfoorumil esinenud Prantsuse keskpanga president ja Mario Draghi üks võimalik mantlipärija Francois Villeroy kinnitas, et Euroopa Keskpank jääb intressipoliitika puhul hoidma madalat joont. Raha juurde trükkimisest loobunud keskpank peab ka plaani anda rohkem soodsaid laene pankadele, kirjutas Reuters. "Rahapoliitilised stiimulid vähenevad, kuid rahapoliitiline positsioon jääb endiselt väga progressiivseks ja majanduskasvu toetavaks," ütles Villeroy.

Mitu analüütikut usubki, et keskpank tuleb peatselt välja uute sihitud pikaajaliste laenuinstrumentidega (TLTRO), see tähendab pankadele antavate mitmeaastaste madala intressiga laenudega. Villeroy küll kinnitas, et tegemist on laenudega, mida ei saa kuidagi kavandada mõne kindla jurisdikt-

siooni või panga jaoks, kuid üles jääb küsimus, kas sellised laenuinstrumentid ei ole mõeldud just Itaalia pankade säästmiseks.

Il Sole märgib, et eelmiste TLTROde tähtsust tuleb juba tuleval aastal, täpsemalt peavad Itaalia pangad vahemikus 2020–2021 keskpangale tagasi maksma 240 miljardit eurot. Arvestades, et keskpank on hakanud nõudma, et Itaalia suured pangad halbade laenude portfelliidest väljuksid, ei ole tõenäoline, et samale ajale langev sadade miljardite tagasimaksmine olukorda kuidagi parandaks.

Uued juhid

Keskpanga sellise kursi jätkumiseks peavad täituma mõned eeltingimused. Esiteks juhtkonna küsimus, mais lõpeb keskpanga peaanalüütiku ja nõukogu liikme Peter Praeti ametiaeg. Tegemist on Draghile poliitiliselt lähedase isikuga, kes toetab lõdva rahapoliitika jätkumist. Tema asemel loodetakse näha liiri keskpanga praegust presidenti Philip Lane'i, kes on samuti Draghi liitlane.

Teine küsimus on endiselt see, kes saab Draghi järel keskpanga presidendiks. Kuigi Saksa keskpanga juhti ja range rahapoliitika pooldajat Jens Weidmanni just faviidiks ei peeta – liiga vähe kompromissialdis ning paljude nõukogu liikmetega vastupidistel seisukohtadel –, võib tema karjäär saada siiski tõuke juhul, kui Prantsusmaa peaks liiga tugevalt hakkama nõudma Euroopa Komisjoni presidendi kohta.

Praegu sihib Saksamaa pigem komisjoni presidendi tooli, aga selle loovutamisel küsiks tõenäoliselt vastu keskpanga presidendi oma.

◀ Prantsuse keskpanga president ja Mario Draghi üks võimalik mantlipärija Francois Villeroy Davosis rahvusvahelisel majandusfoorumil. FOTO: REUTERS/SCANPIX

Turunduse
Akadeemia13.03 – 03.04.2019
Kestus 2 päevaEnn Saar, Monika Prits,
Artur Puiste849 € (km-ga 1018,80 €)
Kehtib kuni 31.01.2019
Tavahind: 899 € (km-ga 1078,80 €)

Kasutajakeskne teenuste disain

Kuidas arendada teenuseid
kliendi vajadustest lähtuvalt?

KPMG aastakonverents

Juhtimine, maksud ja rahandus digiajastul

14.03.2019 Swissotelis kell 9–17

Ettevõtte juht, finantsjuht ja omanik – tule osale aasta olulisemal konverentsil, räägime innovatsioonist, digiajastu väljakutsetest ning muutuste juhtimisest.

Finantsvaldkonna väljakutsed –

efektiivne pangandus, automatiseerimine, AI rakendamine, investeerimiskeskond ja -riskid

Bent Dalager, Nordic Head of NewTech and Financial Services, KPMG Taani

Jan Nyström, Head of Data & Analytics, KPMG Soome

Peeter Koppel, Privaatpanganduse strateeg SEB

Juhtimine ja innovatsioon

Jufo Peltomaa, ZenRobotics, tehisintellekti ja robot-arendusfirma asutaja

Sven Sakkov, Rahvusvaheline Kaitseuuringute Keskus, direktor

Maksumaastik järgmisel kümnendil

Dmitri Jegorov, Maksu- ja tollipoliitika asekancler, Rahandusministeerium

Osavõtutasu

Varajase tellija osavõtutasu 29. jaanuarini:

225 € + KM
(täishind 299 € + KM),

Hind KPMG kliendile:

209 € + KM
(täishind 209 € + KM)

Registreerumine:

kpmg.aripaev.ee

tel: 667 0099

KOMMENTAAR

Vabal meedial suur roll infosõjas

Parlamendi väliskomisjoni värske raporti eesmärk on tuua tähelepanu välisriigist tulenevatele desinformatsiooni rünnakutele ja see juhib tähelepanu vajadusele panna täpselt paika rollid desinfo rünnakute tõrjumisel. Seda saab teha mitte vaba meediat tsenseerides, vaid selle rolli tähtsustades.

Raport võttis ette võõrriigist tulenevad organiseeritud rünnakud demokraatlike valimiste vastu. Rõhk on siin sõnadel “võõrriigist” ja “organiseeritud”. Sellised suured desinformatsiooni kampaaniad on olnud üheks relvaks, mida kasutati mitme riigi hiljutiste valimiste eel. Sellest on saanud probleem, mida tuleb tõsiselt võtta nii iga liikmesriigi kui ka Euroopa Liidu tasandil. Nii nagu pole küberrünnakute vastu võimalik saada riigisektoril, erasektoril ega meedial igatüüpi omaette toimetades, nii ei saa ka desinfo rünnakutega võideldes üksinda edukas olla.

Vabal meedial on kogu selles sõjavorimis väga suur kaitseroll, seda rõhutasime ka raportis. Tsensuuri asemel, millest Allan Rajavee oma 25. jaanuaril Äripäevas ilmunud loos kirjutas, on raportis rõhutatud just meedia eneseregulatsiooni tähtsust. Mingist tsensuurist ei saa ega tohi Eesti Vabariigis juttu olla ega olegi.

Riigi koordineeriva üksuse määramist (mitte uue asutuse loomist) on vaja, et selge oleks rollijaotus ja teada, kes koordineerib, kelle juurde laDESTuvad oskused ja kogemused ning kes on partneriks rahvusvahelisel tasandil. Peab olema teada, kus on suutlik ja pädev staap olukorras, kus riik avastab ennast rünnaku all olevat. Üksus peab olema sõltumatu ning ideaalis peaksid ka meedia esindajad olema osa sellisest staabist.

Me peame olema valmis

Kas raporti üks soovitusi oli Eestis levivate Vene kanalite kinnipanek? Ei. Soovitus oli luua mehhanism kiireks reageerimiseks olukorras, kus avastame ennast ulatusliku võõrriigist tuleneva desinformatsiooni rünnaku alt. Siin ei ole juttu igapäevasest Vene roosast propagandast, mida Sputnik ja Russia Today levitavad.

Mõjutustegevus ei ole midagi uut. Uus on meedium, mis on muutunud sekkumise odavaks ja võimaldanud ka kurjadele kavatsustele hõlpsat, odavat, täpselt sihitut ja kiiret ligipääsu teise riigi elanikele. Kriitiline lugemisoskus on oluline abiline desinformatsiooni äratundmisel, aga kui vastas on riiklikult organiseeritud teadlik rünnak, oleks ohtlik arvata, et ainult teadlikkuse kasvatamisest piisab. Vabal ajakirjandusel on selles oma väga oluline roll.

KEIT PENTUS-ROSIMANNUS
riigikogu väliskomisjoni
aseesimees, Reformierakond

Peab olema teada, kus on suutlik ja pädev staap olukorras, kus riik avastab ennast rünnaku all olevat.

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Vana-Lõuna 39/1, 19094 Tallinn
telefon:
(372) 667 0195,
(372) 667 0222

Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine

Äripäev veebis: www.aripaev.ee
Äripäeva tooted ja teenused:
pood.aripaev.ee
Äripäeva raadio: raadio.aripaev.ee

Trükk AS Kroonpress

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMN

Kas pesta oma äri roheliseks?

Rohepesu on halva alatooniga termin, kuid Eestis võib sellega tegelevaid ettevõtjaid pidada pigem edumeelseks, sest nad on vähemalt hakanud mõtlema vastutustundliku suhtumise tähtsuse peale.

Kaheksakümnendate aastate lõpus tekkinud termin “rohepesu” on praeguseks juba nii mõnelegi eestlasele tuttav, kuid enamikule on see sõna ning selle tähendus siiski võõrad. Terminit hakati kasutama ettevõtete kohta, kes kasutasid enda reklaamimiseks rohelist mõtteviisi, kuid tegelikkuses püüdsid oma varjukülgi heaks rääkida – roheliste tegudeni ei jõutud kunagi. Inglise keeles on selle kohta väga tabavalt öeldud *talking but not walking*. Eesti keeles sobiks sellist tegevusetust iseloomustama vana-sõna “Suuga teeb suure linna, käega ei kärbsepesagi”.

Nunnude karupoegade-ga poseeriv ilutööstuse juht, kes lubab ettevõtet reklaamides järjekordsesse mömmifondi hulgaliselt raha anda, kuid oma kreeme katsetab loomade peal südamerahuga edasi, on klassikaline üheksakümnen-datest pärit rohepesu näide.

Rohepesu Eesti moodi

Olen nii julge ja ütlen välja, et pean sedavõrd noores riigis nagu Eesti kergemat sorti rohepesuga tegelevaid ettevõtteid edumeelseks, sest nad vähemalt mõtlevad sellele, et tuleks hakata panustama vastutustundlikule ärisuunale. Lihtsalt neil pole veel piisavalt oskusi ega teadmisi, kust alustada. Võimalik, et ka motivatsioon põhineb esialgu valedel eesmärkidel. Küll aga näitab nende ettevõtjate püüdlus ja agarus, et neist võiks saada potentsiaalsed vastutustundliku ettevõtluse lipulaevad. Andkem neile lihtsalt aega. Ja andestagem vead.

KATRIN BATS
Rimi vastutustundliku ettevõtluse
spetsialist

Viimaste uurin-gute kohaselt valivad tulevased tarbijad ehk tänased noored oma teenuse koguni enam kui 70% selle järgi, kui jätkusuutlikult teenusepakkuja toimetab.

Praeguses Eestis ei saa oma headest kavatsustest rääkimist kohe teadlikuks petmiseks pidada, sest inimeste, sealhulgas ettevõtjate teadlikkus vastutustundlikust ärist on üsna väike. Küll aga aitab ettevõtjaid õigele teele see, et faktide kontrollimine on vaid ühe telefonikõne või Google'i otsingu kaugusel – kedagi lollitada või valeinfo eksitada muutub aina raskemaks, kui mitte lausa võimatuks. Ja samuti mak-sab see kätte tulevikus – interneti ära kustutada ei saa, kõik patud ja rumalused jäävad sinna igaveseks.

Ettevõtjad kapist välja

Veel usun ma täiesti kindlasti, et meil on terve hulk ettevõtjaid, kes juba toimetavad just nii, nagu ühele vastutustundlikule ettevõttele kohane. Küll aga ei kandideeri nad uhketele auhindadele, ei räägi oma tegemistest just kõige kõvema häälega ning pigem jäävad tagaplaanile.

Vastutustundlikud otsused sünnivad lähtuvalt omanike väärtushinnangutest või siis ka töötajate algatusel-nõudmisel. Ma väga loodan, et selliseid väikeste tegijaid on meie ilus Eestimaa täis ja siinkohal kutsun neid kõiki “kapist välja tulema”.

Tagasihoidlikkus ei ole alati voores, eriti kui elame ajal, kus iga selline eeskuju kuluks hädasti marjaks ära. Kui rohepesu peamine argument seisneb selles, et räägitakse rohelise olemisest rohkem, kui asjal on sisu, siis tegelikult võiks küsida, miks roheliselt tegutsedes sellest mitterääkimisel oma nime ei ole? Kahju, kui head asjad nelja seina vahele jäävad. Kommunikatsiooni väärtust ei tohiks sugugi alahinnata.

Kuidas siis ikkagi vältida seda, et tegeled, kas või lihtsalt

teadmatusest, suuremat sorti rohepesuga? “Ära tee halba” tuleb enne kui “tee head” – selline lihtne tõde, mida peaks meeles pidama iga ettevõtete juht.

Ei ole kahtlustki, et suuri plaane tehes või strateegiaid kokku pannes käib igal juhul peast läbi, kuidas need otsused minu töötajaid mõjutavad. Või siis, kas ma saaksin oma tootmisahelas kas või midagi väikest muuta, et näidata üles keskkonnateadlikkust.

Tulevik on vastutustundlik

Selge on see, et ühel või teisel moel peab oma põhitegevuse läbipaistvuse üle vaatama iga ettevõtja, sest viimaste uurin-gute kohaselt valivad tulevased tarbijad ehk tänased noored oma teenuse koguni enam kui 70% selle järgi, kui jätkusuutlikult teenusepakkuja toimetab.

Lisaks sellele ei lähe noor kindlasti tööle sinna, kus vastutustundlikkuse teemal räägitakse rohkem, kui tehakse. Oluline on seejuures meeles pidada, et ehkki Y- ja Z-generatsiooni oskus kasutada põrandaharja ei pruugi olla parim, on nende võime Google'ist infot leida imetabane. Olulisi küsimusi küsida ning tulist vastuhakku üles näidata ei pelga nad samuti.

Kindlasti vangutab selle maailma päästmise jutu peale praegu nii mõnigi lugeja pead ja pööratab silmi – mingi pseudoprobleem! Ja selline peavangutamine kasvab just vanusega – noorte inimeste hulgas on teadlikkust palju rohkem.

Ma usun, et varsti pead ka sina, kes sa vastutustundlikust pead pseudoprobleemiks, oma sõnu sööma ja suhtumist muutma, sest võib-olla tuleviku ettevõtja ei võta sind jutulegi, kui ilmutud kohtumisele ühe-kordses topsis oleva kohvijoo-giga.

KOMMENTAAR

Ettevõtja ootab riigilt tarka partnerlust

Ettevõtjate seast kostab üha valjemini hää, et riigi rõhuasetused ettevõtluse arendamisel on arusaamatud, maksukorrumus käib üle jõu ning kasvaks vajalikule kapitalile ei ole lihtne ligi pääseda. Miks ettevõtjad nii arvavad ning mida teha, et olukord muutuks?

Ametlik retoorika räägib Eestist kui uuenduslikust ettevõtlussõbralikust riigist, mis toetab jõukuse kasvu ettevõtluse kaudu. Samas on Eesti majandus võrdlemisi teenuste- ja vähem tööstuskeskne. Ajaloolises plaanis on aga just tööstus aidanud arenenud majandusega riikidel jõuda jõukuse tasemeni, kuhu meiega pürgime.

Sestap vajame rohkem oma-toodangut eksporditavaid ettevõtteid, kes toodavad reaalseid käegakatsutavaid tooteid, millel on üleilmne nõudlus. Kus toodetakse, polegi nii tähtis, oluline on, et tootereendus toimub Eestis ja siinsete spetsia-

AIVAR ROOP
ettevõtja (Keskerakond)

Tark tööstus koon-dub sinna, kus maksud ja seadusandlus nende tegevust ei lämmata.

listide toel. Oskus keskmisest keerulisemaid tooteid toota on see, mis hoiab ettevõtte konkurentsivõimelisena pika aja jooksul.

Samas, kui valitsus võtab sihiks, et Eesti on koduks välismaistele suurettevõtetele, on see võimalus ühelt poolt tipp-spetsialistidele saada väga hästi tasustatud töö, ilma et peaks Eestist lahkuma, kuid teiselt poolt ka tarka tööd tegevatele väikeettevõtetele. Keerulise toote tehnilise lahenduse töötab välja tellija – kas ise või

koos allhankijaga, kuid komponendid, väikeseeriad ja katseeksemplarid hangitakse tihti spetsialiseerunud allhankijatelt.

Pole piisavalt spetsialiste

Targad ettevõtted ei toimi pelgalt tootearenduse pinnalt. Sellised ettevõtted on ka valdkonda väga hästi tundvate spetsialistide kesksed, keda värvatakse ülemaailmselt. Eestis häda on see, et meil lihtsalt pole piisavalt inimesi ja spetsialiste, et luua siin iseseisvalt kõrgtehnoloogial põhinevat või kogu väärtusahelat juhtivate ettevõtete pealekasvu.

Me peame nad kas siia meelitama või võtma eesmärgiks selliste ettevõtete rajamise pikas perspektiivis kohaliku tööjõu baasil.

Tark tööstus koondub sinna, kus maksud ja seadusandlus nende tegevust ei lämmata ning äri arendamiseks vaja-

lik kapital on kättesaadav. Meie sotsiaalmaksu tase, ressursimaksud ja elukallidus ei tee meid praegu selle poolest ihaldusväärses paigaks.

KredExi ja EASi tüüpi riiklike sihtasutuste baasil on võimalik arendada arengupanga tüüpi finantseerimisasutust, mille roll on rahastada toimiva ärimudeliga ekspordisuutlike ettevõtteid. Lõppema peab projektipõhine riigiabi andmine ettevõtetele. See moonutab konkurentsi ja on ebamõistliku suure halduskõormusega kõikidele osalistele.

Tarkade poliitiliste valikutega korral saab praegust olukorda olulisel määral korrigeerida, sest hea vundament on olemas. Rõhuasetuse muutmine kiireid tulemusi ei too, kuid 10–15 aasta perspektiivis saaks Eesti senisest edust kasu oluliselt laiem ring ettevõtjaid ja sedakaudu ka paremat palka saavad töövõtjad.

JUHTKIRI

Netiajastu toob uut tüüpi rahakalamehed

Rahaga kauplemise koolituskogukonna loomine on tervitatav, kuid kogenematutelt noortelt suure raha väljameelitamine mitte.

Tänase Äripäeva kaanelugu kirjeldab, kuidas vastuolulise mainega USA valuutakauplemiskoolitaja iMarketsLive on Eestis kaasanud paarsada noort, kellelt on liitumisel kasseeritud 190 eurot. Forex-turul kauplemise veebiõppeplatvormi kasutamise eest tuleb tasuda igal kuul 140 eurot. Kui aga värvata kaks inimest juurde, saab tasuta, ning iga järgmisega teenitakse juba lisa. Värbamiseks on olemas isegi 15-leheküljeline juhend.

Äripäeva hinnangul sarnaneb see ärimudel kahtlaselt püramiidskeemidega, mille vohamise tagajärjel on Eestis varemgi paljud inimesed rahast ilma jäänud. See peaks valvsaks tegema nii noored, kellele see näib olevat suunatud, kui ka lapsevanemad, sest vähemalt üks värvatuist oli alaealine. Tuleb teadvustada, et sotsiaalvõrgustunud maailmas luusivad peale pervertide ringi ka libekeelsed tegelased, kes noolivad naiivsete noorte või väheteadlike vanemate sääste.

Sellisele arvamusele annab tuge Eesti finantsinspeksiooni moodundunädalane avaldus, et ta ei ole USA firmale International Markets Live väljastanud ühtegi tegevusluba ega kiitnud selle tegevust heaks. Inspeksiooni sundis avaldust tege-

ma iMarketsLive'i homsele plaanitud tasuta värbamisseminar. Firma tegevuse eest on varem avalikkust hoiatanud ka Ühendkuningriikide, Belgia, Prantsusmaa ja Hispaania järelevalveasutused.

Skeemid arenevad ja kohastuvad

Eesti iMarketsLive'i vedava 21aastase Kenneth Karl Parkja sõnul ei saa see kuidagi olla püramiidskeem. Ent täpselt sama on väitnud ka teised, kelle tarbijakaitseamet hiljem on püramiidskeemisarnaseks tunnistanud. Näiteks imemahla Mona-Vie võrkurunduse juhtum Eestis. Või Lyouness, mille juht ise 2013. aastal ütles, et tegemist ei ole püramiidskeemiga, vaid sellest välja arenenud ärivormiga, mille kohta inimesed ei oska halba aimata.

Kui esimesed taolised skeemid ei püüdnudki end varjata ja pandi lõpuks kinni, siis järgmised võtavad üha uusi vorme, justkui kohastuksid nad Darwini evolutsiooniteooriat järgides. Näiteks kurikulus Vene rahašarlatan Sergei Mavrodi, kes istus püramiidskeemi eest vanglas, käivitas pärast vabanemist vana skeemi uuel moel eri riikides üle maailma. Firma rõhutas, et tegu ei ole mitte püramiidskeemiga, vaid finantsotsiaalse võrgustikuga.

Kui värbamine kõrvale jätta ja keskenduda koolituslikule veebisaidile, siis raha eest sisule ligipääsu müümine ja erihuvidega suhtlusgruppide loomine on täiesti legaalne tegevus. Samas arvab professionaalne börsikaupleja Ivar Mägi, et kui firma saidil on mitu väärtust pakkuvat elementi, saaks taolist infot ka ise internetist leida. Milleks siis maksta?

Ilmselt ei hakkaks keegi 140 eurot kuus maksma juhul, kui ta ei loodaks selle eest teenida oluliselt rohkem, ja seda lootust peab keegi neile süstima. Ent forex-turul kaubeldes rikkaks saada pole kaugeltki lihtne ega garanteeritud.

Äripäev nõustub Parkja väitega, et turul raha teenimine on oskus nagu iga teine, ja selle oskuse õppimine võtab aega. Lihtsalt tema skeemiga end koolitades saab paljudele osaks valuline õppetund, mis väljendub auguga rahakotis. Kasulikuma kogemuse võiks saada end makroökonomika või IT alal harides. Materjali on kuhjaga ja suur osa sellest tasuta.

LOE ÄRIPÄEVAST

Kaanelugu "Kurikulus kauplemisportaal värbab Eesti noori", tänases lehes lk 4-5

REPLIIK

Kinnisvarafirmadel sai monopolistist mõõt täis

Kui kinnisvaraportalide monopol kv.ee/city24 tõstab kahe aasta jooksul kinnisvarakuulutuste hinna ligikaudu kuuekordseks, eksisteerib tõsine kahtlus, et monopol käitub ebaseaduslikult.

Kinnisvarakuulutuste turul muutus olukord pahaendeliseks juba siis, kui Eesti Meedia grupp suutis omandada nii kv.ee kui ka city24.ee portaalid. Endistest konkurentidest sai üks ja sama majandusüksus ja sellega koos kadus ka igasugune konkurentsirive pakkuda tarbijatele paremaid hindu,

INGVAR ALLEKAND
Domus Kinnisvara
juhatuse liige

» Ükskõik milline palga kasv või inflatsioon ei õigusta 580% hinnatõusu.

tingimusi, kampaaniaid või kliendi nimel pingutada. Lisaks kaasnesid hinnatõusud ja äritingimused, mis on nii meie kui ka mitme teise kinnisvarabüroo hinnangul konkurentseaduse alusel keelatud.

Konkurentsiõigus keelab ebaõiglaselt kõrge hinna kehtestamise turuvalitseja poolt. Ükskõik milline palga kasv või inflatsioon ei õigusta 580% hinnatõusu. Küll aga peegeldub hinnatõus kv.ee ja city24.ee märkimisväärselt suurenenud ärikasumis – ettevõtete majandusaasta aruanded näi-

tavad, et kasum ulatub 40%ni müügitulust.

Riigikohus on selgitanud, et ebaõiglane on turgu valitseva ettevõtja kehtestatud hind, mis ei ole mõistlikus vahekorras teenuse majandusliku väärtusega. Lisaks hindade probleemidele nähtuvad nii kv.ee kui ka city24.ee hinnakirjadest tingimused, mida saab õigustatult pidada ebaseaduslikuks kaubaturu piiramiseks. See on selge viide monopoliseerimisele. Seisundi kuritarvitusele, millele ootame nüüd konkurentsiametilt hinnangut.

1243

RUUMI

ERINEVATEKS
SÜNDMUSTEKS

SEMINARIRUUM.EU

1352

IDEED

PIDUPÄEVA
KORRALDAMISEKS

Pidupaev.ee

AKTSIA

“Kui oleks ainult hirmud, ei oleks ka Tallinna Vee aktsionär”

Kuigi konkurentsiametile sobilik tariif ning ka provisjoni suurus on teadmata, on Äripäevaga suhelnud Tallinna Vee aktsionärid rahulikud.

KASPAR ALLIK
kaspar.allik@aripaev.ee**Äripäev**

“Esialgsel hinnangul on tulemused pigem head,” ütles 6000 aktsia omanik Vahur Pindma ettevõtte tulemusi kommenteerides. “Tallinna Vee tegevus on stabiilne ja ega seal äkilisi muutusi toimuda saa, kasumit mõjutanud kulud on arvatavalt üheks kordsed. Seega, müügitulu suurenemine on pigem hea näitaja ja võiks korreleeruda Tallinna kui linna kasvu ja elanikkonna suurenemisega.”

Pindma lisas, et pikaajalise investori naha aktsia hind närveerima ei pane. Soetushinna 7,7 euroga võrreldes on aktsia jätkuvalt kallim, seni pole ta dividendiaaktsias pettuma pidanud. “Lisaks võiks ju kommenteerida, et kuna Tallinna elanikkond suureneb pidevalt (ametlikel andmetel oli 01.07.2018 juba 450 531 elanikku, 2017. aastal lisandus 5141 inimest), siis eeldaks, et ka vee tarbimine jätkuvalt suureneb,” ütles aktsionär.

Ühtlasi on Pindma hinnangul tariifivaidlus ja hirmud hinnas juba üsna adekvaatselt sees. “Tariifivaidluse võidule ma panustama ei kipu, pigem usun hindade tõusu tulevikus,” ütles aktsionär.

Ebaselgus jätkub

Kuid aktsia langustrend viimasel neljal aastal pole siiski märkamata jäänud. 40 500 aktsiat omav Toomas Taube märkis, et ettevõtte aktsiad on talle viimasel paaril aastal üksjagu muret tekitanud ning paraku ebaselgus jätkub. “Samas arvan, et hullem on

möödas. Oma positsiooni olen soetanud mitmes osas ja juba mitu aastat tagasi ning aastate jooksul on ka mõni müük tehtud,” ütles Taube.

Aga kui oleks ainult hirmud, ei oleks ka Tallinna Vee aktsionär, nentis Taube. “Ootus on, et uued tariifid jääksid võimalikult sarnasele tasemele seni kehtinud tariifidega. Rahvusvahelise vahekohtumenetluse puhul mingeid kindlaid ootusi ja lootusi ei ole,” lisas ta. Pigem peaks ta meeldivaks boonuseks, kui vahekoht teeks ettevõtte jaoks mingilgi määral positiivse otsuse.

Udo Viilukas peab konkurentsiameti kampaaniat Tallinna Vee vastu uskumatuks. “Perede kommunaalkulude arvetes on vee osakaal väike, mistõttu korteriühistute liidu organiseeritav hagi on rumal ja ainult mõnele üksikisikule tuntust toov ja reklaami tegev ettevõtmine,” ütles 12 000 aktsiat omav Viilukas.

Vaatamata sellele ootavad aktsionärid ettevõtet jätkuvalt tugevat dividendi. “Loodan ikka, et Tallinna Vesi maksab ka edaspidi dividendi 5–10% ja toetab sellega Eesti majanduse arengut,” ütles Viilukas.

Toomas Taube hinnangul võimaldaks 2018. aasta puhaskasum maksta dividendi üle 1 euro aktsia kohta, kuid arvestades pooleriolemaid vaidlusi ja ebaselgust veetariifides, ta kogu puhaskasumit dividendiks ei oota. Samas loodab ta, et dividend ulatub võimalikult 1 euro lähedale.

Ka Vahur Pindma ootus jääb samas suurusjärku: 0,7–0,8 eurot aktsia kohta.

Provisjoni suurus keeruline prognoosida

2017. aastal otsustas riigikohus, et varem Tallinna Vee küsitud vee hind allub konkurentsiameti järelevalvele ning on ülemäära

VÕRDlus

Uus aasta on aktsiat kergitanud, kasum tegi suure hüppe

Tallinna Vee aktsia hind eurodes ja majandustulemused mln eurodes

ALLIKAS: NASDAQ TALLINNA
BÖRS, TALLINNA VESI

▲ **Investor Toomas Taube ootab, et selle aasta dividend ulatub 1 euro lähedale aktsia kohta.**

FOTO: EIKO KINK

suur. Pärast seda hindas ettevõtte tagasiulatuvate nõuete provisjoni summaks 17,52 miljonit eurot.

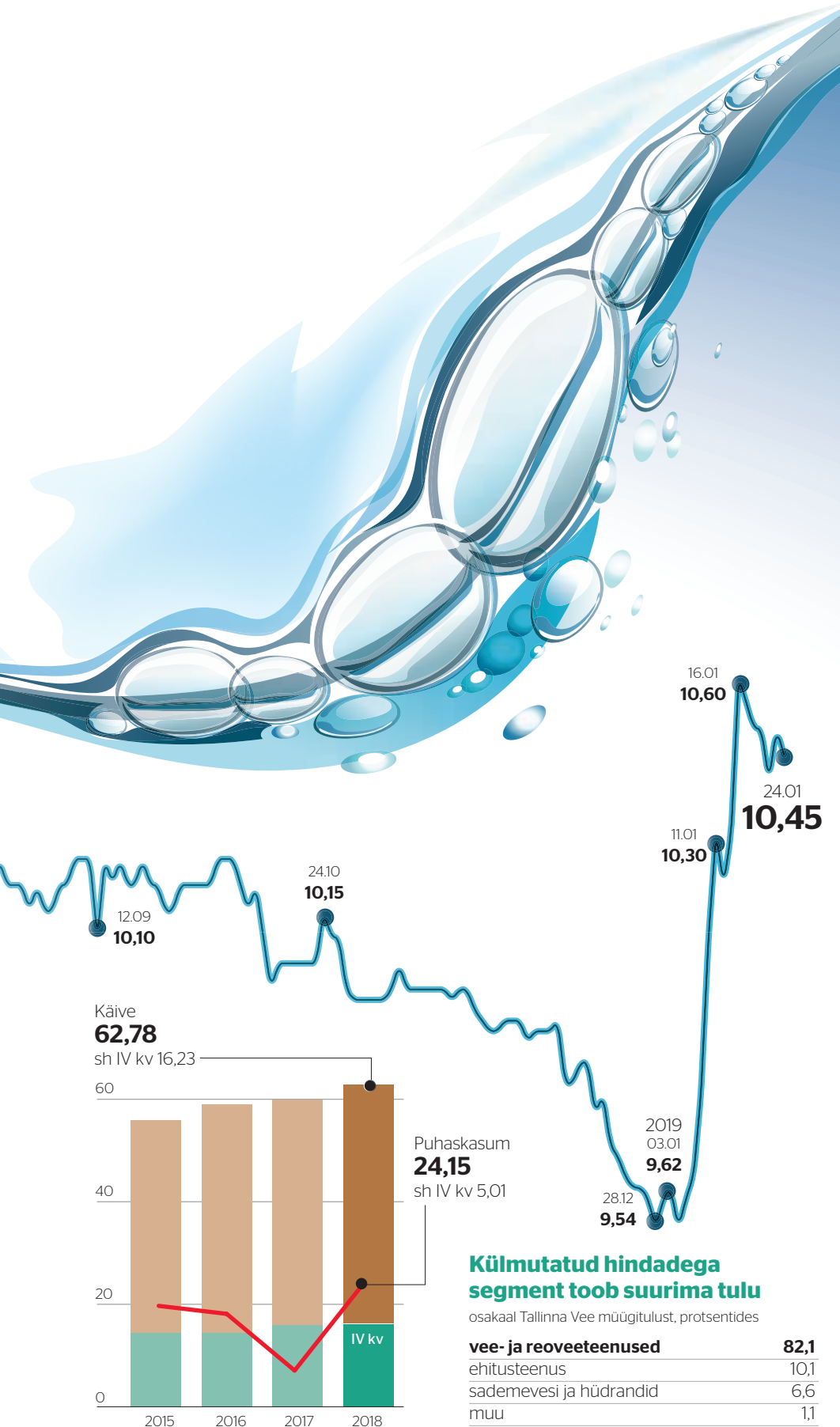
2018. aasta veebruaris esitas Tallinna Vesi konkurentsiametile kooskõlastamiseks uued hinnad, kuid mullu detsembris tulnud otsusega jättis konkurentsiamet hinnad kinnitamata.

See teeb omakorda keerulisemaks tagasiulatuvate nõuete tõendamise, ütles omanike keskliidu juhataja Priidu Pärna. Kuna kohus ega konkurentsiamet pole otsustanud, kui palju varem küsitud vee hind ülemäärane oli, läks tõendamiskohustus üle omanike õlule. Nõude suurus määratleda on seetõttu veelgi keerulisem. “Seepärast me ka kon-

kurentsiameti uut hinnamääramist ootame, et saada sealt sisendeid. Aga kahjuks pole seda veel tulnud,” ütles Pärna.

Nüüd hakatakse välja selgitama nõuete huvilisi. Kui isikute ring on käes, pannakse Pärna sõnul paika taktika, tellitakse õiguslikud analüüsid ja arvutatakse välja võimalik nõue. “Ettevõtjad on ise vahepealsel ajal ühendust võtnud ja uurinud, mis seis on, et nad tahaksid kindlasti kampa tulla.” Lisaks tehakse koostööd korteriühistute liiduga.

Kuigi Tallinna Vesi on võimalikuks provisjoniks hinnanud 17,52 miljonit eurot, võib nõue tulla ka väiksem. “See on praegu etteruttamine, kui palju osalejaid kampa lööb,” nentis Pärna.

Tallinna Vesi suurendas müügitulu

Ettevõtte müügitulu suurenes 4. kvartalis aastaga 1,6% ning puhaskasum kerkis eelmise aasta madala võrdlusbaasiga võrreldes pea 150%.

Kuna ettevõtte tariifid olid 2018. aasta 4. kvartalis külmutatud 2010. aasta tasemel, sõltus põhitegevuse ehk veemüügi ja reoveeteenuste müügist teenitud tulu ettevõtte sõnul täiel määral tarbimisest. "Senine müügitulu kasv on olnud rahulik ning seda eeldatakse jätkuvalt," seisab börsiteates.

Tallinna Vee ärikasum 4. kvartalis oli 5,29 miljonit eurot, suurenedes aastaga 151,8%. Ärikasumit mõjutas kolmandate osaliste võimalike kahjunõuetega seonduva eraldise kulu. 2018. ja 2017. aasta 4. kvartali ärikasum ilma kolmandate osaliste võimalikest kahjunõuetest tulenevate muutusteta oli vastavalt 6,84 ja 7,30 miljonit eurot, võrreldes eelmise aasta sama ajavahemikuga vähenes ärikasum 6,3% ehk 0,46 miljonit eurot.

Äriklientide maht kasvas kiiremini

Kui ärikasum ja puhaskasum tegid neljandas kvartalis aastaga suure hüppe, siis brutokasum vähenes: 8,38 miljonit jääb aastatagusele kvartalile alla 4,7% ehk 0,41 miljoni euro võrra. Ettevõtte teatel on brutokasumi vähenemise põhjuseks väiksemad

sademevee kogumise ja puhastamise ning tuletõrjehüdrantide teenuse tulud, samuti suurenesid kemikaalide kulud ning varade hoolduse ja remondi kulud.

2018. aasta 12 kuu müügitulu oli 62,8 miljonit eurot, tõustes aastaga 5% ehk ligi 3 miljonit eurot. Mullune puhaskasum kerkis 24 miljoni euron. Põhitegevuspiirkonnas eraklientide müügitulu kasvas 2,1% võrra, ligi 26 miljoni euron, ning äriklientide müügitulu 4,1% võrra, 21,3 miljoni euron. Eraklientide tarbimismahu kasv on ettevõtte teatel seotud peamiselt kortermajadega, mis on ühtlasi ettevõtte suurim erakliendigrupp, seda täiendas eramajade tarbimise kasv, kuna suvi oli väga kuiv.

2018. aasta tõi jaotamata kasumi reale 24,1 miljonit eurot. Kokku on jaotamata kasumit 64,75 miljonit eurot.

Uued tariifid kooskõlastamisel

Detsembris tegi konkurentsiamet otsuse Tallinna Vee esitatud taotluse kohta Tallinna ja Saue linna tegevuspiirkonna hindade kooskõlastamiseks. Konkurentsiamet kinnitas lisateenuste hinnad, ent jättis veeteenuse hinnad kooskõlastamata. 2019. aasta alguses esitas Tallinna Vesi konkurentsiameti otsusele vaide ja ootab nüüd järgmisi samme.

KOMMERTSPANKADE INTRESSITOOTED

Tähtajaline hoius EUR, %

	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	üle 5 aasta	min summa
Inbank	-	-	0,50	0,75	1,00	1,75	2,00	2,25		500

Pankade kontaktandmed

Inbank AS Niine 11, 10414 Tallinn, www.inbank.ee

REKLAAM

Äripäev

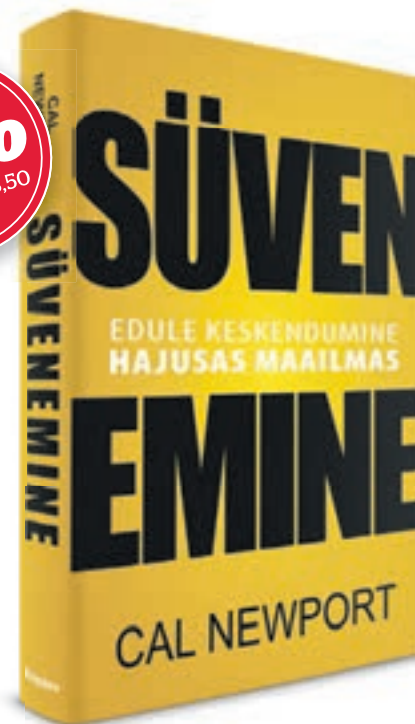
Tööstusuudised.ee

“

See raamat räägib sellest, kuidas töö päriselt ja hästi tehtud saaks ja mida on selleks vaja. See räägib keskendumisest ja kogu oma mentaalse energia suunamisest millegi valmis tegemisele (mitte lihtsalt tegemisele). Raamat on täis näiteid, lugusid ja uuringuid. Väga soovitan lugeda.

Raimo Ülavere
koolitaja ja koots

klubihind
30,50
tavahind 38,50

Äripäeva raamatuklubi

pood.aripaev.ee/raamatud

Võta osa ARVAMUSKONKURSIST

Ootame konkursile Eesti eduloo uuendamise ja arengu kiirendamise ideid arvamusalust vormis.

Osalemiseks palume saata arvamusteksti koos oma fotoga aadressil **arvamus@aripaev.ee**.

Kolmele parimale paneb Äripäev koostöös Advokaadibüroo Cobalti, Eesti Gaasi, Harju Elektri, Silberauto ja Tallinna Kaubamajaga välja väärika auhinna.

Võitja saab **10 000**,
teise koha omanik **3000**
ja kolmas **2000** eurot.

Kaastöid võib saata **28. veebruarini 2019** (kaasa arvatud). Laekunud tekste avaldame jooksvalt Äripäeva paberväljaandes ja veebis.

Toimetust jätab endale õiguse kaastöid lühendada ja toimetada.

COBALT
ADVOKAADIBÜROO

EESTI GAAS
HARJU ELEKTER

SILBERAUTO

Äripäev

INVESTOR TOOMASE BLOGI

Ericsson tegi seda jälle

Rootsi telekommunikatsiooniseadmete tootja tegi taas kord analüütikutele ära.

Ericsson ületas läinud nädalal avaldatud neljanda kvartali tulemustes analüütikute ootused mitme näitajaga. Eriti hea uudis oli, et raadiovõrkude turg jälle kasvab, mis pani Soomes rallima ka konkurent Nokia aktsia. See kerkis reedel üle 5 protsendi. Ericssoni enda aktsia läks samuti majandustulemuste peale lendu, kuid lõpetas nädala viimase päeva siiski rahulikuma, veidi üle 3protsendise tõusuga.

Rallinud on Ericssoni aktsia iga 2018. aastal avaldatud kvartaliraporti järel, mis kõik on suutnud üllatada. Neljas kvartal lõppes ikka veel kahjumiga, kuid firma on restruktureerimisega edenenud arvatust jõudsamalt. Tähtsaim divisjon Networks küündib kasumimarginaalides juba 2020. aastaks seatud eesmärkideni, müügikäive oli oodatust parem, eriti hea oli kasv Põhja-Ameerikas.

Murekoht on jätkuvalt digitaalsete teenuste divisjon. Dividendi plaanitakse maksta üks Rootsi kroon aktsias.

Ma ei ole Ericssoni investeerinud, kuid kui oleksin seda teinud, siis oleksin saanud eelmisel aastal kaasa teha aktsia enam kui 40% tõusu. Praegu soovitavad analüütikute valdavalt aktsiat hoida.

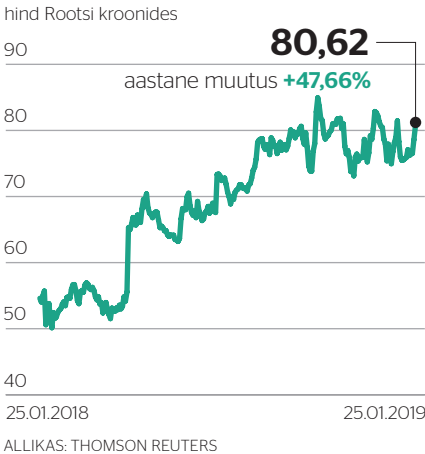
Hiinlased kaotavad usaldust

Mind intrigeerib aga juba mõnda aega küsimus, kui suurt kasu võiks Ericssoni-le ja Nokiale sündida sellest, et üks riik teise järel seab 5G investeringutes küsimärgi alla või keelab Hiina Huawei tehnoloogia kasutamise. Põhjendusega, et see võimaldab Hiinal spioneerida või elutähtsaid süsteeme mõjutada. Teema on pidevalt uudistes. Reedel teatas maailma suuruselt teine mobiilsideoperaator Vodafone, et peatab Huawei tehnoloogia ostmise Euroopa turu jaoks, kuniks olukord selgineb.

Ericssoni aktivist-investor Christer Gardell kommenteeris Rootsi meedias, et muidugi on sellel Ericssonile (positiivne) mõju, kui põhikonkurent oma tooteid müüa

» Draamat jätkub. Samas võib see sektor olla üks neist, mis maailma majanduskasvu jahtumisele paremini vastu paneb.

VÕRDLOS
Ericssoni aktsia on aastaga üles rühkinud

ei saa. Ericssoni tegevjuht aga hoidus juubeldamast, märkides, et see tekitab turul ebakindlust, võib 5G-investeeringuid viivitada ja viia globaalsel turul erinevate standarditeni.

2017. aastal investeeris Huawei arendusse rohkem kui Nokia ja Ericsson kokku ja on tõusnud telekommunikatsiooniseadmete turu liidriks. Uuringufirma Dell’Oro Group andmetel on Huawei käes 28% turust, 17% on Nokial ja 13,4% Ericssonil. Läinud aasta lõpus ei olnud hea tunne Wall Street Journalist lugeda, kuidas teleoperaatorid kritiseerisid Ericssoni ja Nokiat, et nende tehnoloogia ei suuda Huaweiga sammu pidada. Ja kui Huawei ka välja pokside, on tagant tulemas Lõuna-Korea Samsung, mis samuti jõudsalt investeerib. Lisaks on risk, et Hiina võib vastukäiguna oma turul Ericssoni ja Nokiat ahistada.

Draamat jätkub. Samas võib see sektor olla üks neist, mis maailma majanduskasvu jahtumisele paremini vastu paneb. Keegi ei taha ju tehnoloogiarevolutsioonis maha jääda.

Investor Toomas on Äripäeva välja mõeldud tegelane, aga tema käsutuses on reaalne raha, mida ta investeerib finantsturgudele. Toomas alustas tegevust 2002. aasta alguses, mil tema käsutusse anti investeerimiseks miljon krooni. Toomase investeerimisotsused langetab Äripäeva börsitoimetuse, investeerimismõtteid jagab investor Toomas Äripäeva tagumisel leheküljel ja veebis.

PORTFELL
Kuidas läheb Toomase investeringutel?

päevane muutus

-0,13%

väärtus 306 654,19 eurot
65% aktsiad / 22% raha / 11% võlakirjad / 2% ühisrahastus

Apple	3,3
Ryanair	3
Facebook	2,2
Altria	2,1
Berkshire Hathaway	0,9
Microsoft	0,9
Equinor	0,77
Tallink	0,5
EWZ	0,4
EFTEN Real Estate Fund III	0,3
Tallinna Sadam	0,02
Baltic Horizon	0
Apranga	-0,6
Lerøy Seafood	-2

Viimased tehingud

Ostis 6. detsembril 185 Equinori aktsiat hinnaga 194,9 NOKi aktsia. Tehingusumma oli 36 056,5 NOKi ja tehingutasu 135,07 NOKi. Märkis 15. novembril 10 LHV allutatud võlakirja hinnaga 1000 € võlakiri. Tehingusumma oli 10 000 € ja tehingutasu 3,20 €.

SINU ARVAMUS

Kommenteeri Toomase investeerimisotsuseid, jaga oma kogemusi või esita küsimusi veebilehel www.aripaev.ee või e-kirjaga aadressil investor.toomas@aripaev.ee.

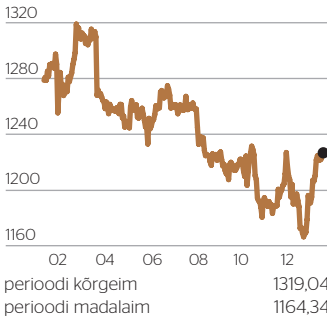
OMX TALLINN

52 nädalat

Tallinna börsi üldindeks, kajastab põhi- ja lisanimikirja aktsiate liikumisi.

1224,62

+0,21% ▲

AUTOTÖÖSTUS

Ford võib Brexitiga kaotada miljardi

Kui Suurbritannia lahkub Euroopa Liidust ilma leppeta, võib see tähendada Fordile kuni miljardi dollari suuruselt kaotust, teatas ettevõtte.

Fordi juhtkond on kokku arvutanud, et sellised mõjud nagu tollid või nõrgem nael võivad neile tähendada kaotust vahemikus 500 miljonit dollarit kuni miljard dollarit, vahendas Reuters. Juba eelmise aasta märtsis haldas Ford, et kui tuleb karm Brexit – see tähendab, mitte päris ilma leppeta –, siis läheks see neile aastas maksma miljon eurot. Fordi finantsjuht Bob Shanks ütles eelmisel nädalal, et ilma leppeta Brexit on katastroofiliste tagajärgedega. Eelmisel nädalal rääkis ta ajakirjanikele, et Ford paneb end juba valmis. “Loodame, et leppeta Brexitit ei tule, kuid sellele ei saa lootma jääda.” Fordi aktsia kaupleb New Yorgi börsil 8,86 dollaril, aastaga on aktsia kukkunud 20 protsenti. Ford on Suurbritannia kõige menukam automüüja. Neil on Suurbritannias kaks tehast ja tegemist on ettevõtte jaoks suuruselt kolmanda turuga.

PANE TÄHELE

USA president Donald Trump lõpetas ajutiselt valitsusseisaku.

Baltika lõpetab raskuste tõttu tegevuse Ukrainas ja Valgevenes.

Mastercard tahab osta Briti makseteenuste firmat Earthport.

BÖRSIKAUBAD

Väärismetallid 25.01

USD/junts, units = 31,105 g	
Kuld COMEX	1303,14
Plaatina NYMEX	813,5
Palladium NYMEX	1360,5
Hõbe COMEX	15,744

Kütused 25.01

USD	
Nafta IPE, bbl	61,64
Nafta NYMEX, bbl	53,69
Mootoribensiin, t	512,8
Diislikütus, t	579,25
Kerge kütteõli, t	566,5
Masuut (1% väävel), t	364,75
Maagaas Henry Hub, btu, USD	2,884

VALUUTA

Austraalia dollar	AUD	1,588	Singapuri dollar	SGD	1,543
Bulgaaria leev	BGN	1,956	Suurbritannia nael	GBP	0,864
Hiina juaan	CNY	7,698	Šveitsi frank	CHF	1,133
Hongkongi dollar	HKD	8,947	Taani kroon	DKK	7,466
India ruupia	INR	80,86	Tai baat	THB	35,941
Jaapani jeen	JPY	124,93	Tšehhi kroon	CZK	25,678
Kanada dollar	CAD	1,507	Türgi liir	TRY	6,010
Korea won	KRW	1275,61	Ungari forint	HUF	317,49
Norra kroon	NOK	9,711	USA dollar	USD	1,141
Poola zlot	PLN	4,285	Bitcoin/USD	USD	3531,27
Rumeenia leu	RON	4,760			

Värvilised metallid 24.01

USD/t	
Alumiinium LME	1918
Vask LME	6057,65
Plii LME	2112
Nikkel LME	11959
Tina LME	20695
Tsink LME	2681

Põllumajandus 25.01

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, USC/nael	106,35
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	339,5
Kakao NYBOT, USD/t	2236
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	171,2
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	377

BÖRS

Tallinn

aktsia	sulgemishind, EUR	muutus eelm. %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	1,270	3,25	1510	39,3	2,2%	0,87	0,8%
Baltic Horizon Fund	1,311	0,00	46240	8,8	-	-	7,0%
Baltika	0,186	1,09	1590	-10,1	-17,8%	2,16	0,0%
EFTEN Real Estate Fund III	16,6	0,3	170	11,8			4,1%
Ekspress Grupp	0,995	0,00	1290	38,3	1,5%	0,59	7,0%
Harju Elekter	4,850	0,00	7290	39,7	3,1%	1,29	4,9%
LHV Group	9,980	-0,20	18560	10,3	17,5%	1,76	1,6%
Merko Ehitus	9,200	0,00	77580	8,0	15,0%	1,31	10,9%
Nordecon	0,970	3,19	970	23,8	4,1%	0,95	6,2%
PRFoods	0,630	1,61	1840	16,1	6,1%	1,01	0,0%
Pro Kapital Grupp	1,600	0,00	0	27,7	4,0%	1,08	0,0%
Silvano FG	2,550	-0,39	17180	8,0	31,6%	7,84	7,6%
Skano Group	0,410	0,00	0	-2,4	-20,2%	0,56	0,0%
Tallink Grupp	1,075	0,47	61010	15,8	5,6%	0,84	2,8%
Tallinna Sadam	2,095	0,020	110540	27,9	4,516	1,534	
Tallinna Vesi	10,450	0,97	34500	24,0	9,4%	1,63	3,4%
Tin Kaubamaja	9,020	-0,22	151450	11,9	17,2%	1,628	7,0%
Trigon PD	0,535	0,00	0	-0,2	-654,4%	1,34	0,0%

Riia

aktsia	sulgemishind, EUR	muutus eelm. %	P/E	P/B	divid. tootlus
Grindeks	7,98	-0,25	7,0	0,6	1,880
Latvijas Gaze	10,3	-1,9	15,4	1,3	-
Olainfarm	7	0	8,5	1,0	3
SAF Tehnika	2,7	-0,74		0,8	0

Grigeo ▲
+2,47%

AUGA Group ▼
-3,03%

Helsingi

aktsia	hind, EUR	muutus eelm. %	P/E	P/B	divid. tootlus
Alma Media	6,26	0,97	14,7	3,4	3,8
Citycon	1,78	0,45	46,2	0,7	7,3
Elisa	39,01	-0,91	20,2	6,0	4,2
Finnair	7,56	1,14	8,9	0,8	4,0
Fortum	19,76	-2,25	19,6	1,5	5,6
HKScan	1,72	0,47		0,3	5,2
Huhtamäki	28,84	3,78	16,1	2,5	2,8
Kesko	50,80	-1,47	22,9	2,4	4,3
Neste Oil	80,64	-0,47	23,2	4,6	2,1
Nokia	5,74	5,75		2,1	3,3
Olvi	32,90	1,23	17,2	3,0	2,4
Stockmann	2,03	1,25		0,2	0,0
Stora Enso	11,96	1,06	10,7	1,5	3,4
UPM-Kymmene	25,98	1,72	12,1	1,5	4,4
Yli	5,81	1,04	33,4	0,7	0,0

Vilnius

aktsia	hind, EUR	muutus eelm. %	P/E	P/B	divid. tootlus
Apranga	1,610	-0,62	11,5	1,7	10,6
Novaturas	8,310	0,73		3,1	
Klaipėdos Nafta	0,422	0,96	10,0	0,8	10,6
Linas Agro	0,095	0	4,7	0,3	0,0
Panevezio Statybos Trestas	0,874	1,63	7,7	0,4	6,9
Rokiškio Suris	2,640	0	23,6	0,7	3,8
Siauliai Bankas	0,433	0,7	5,7	1,0	1,0
Snaige	0,200	25		1,4	0,0

LOE VEEBIST

Värsked börsiuudised ja turuülevaade:
www.aripaev.ee/investor

EUR/SEK ▲
10,321

EUR/RUB ▲
75,217